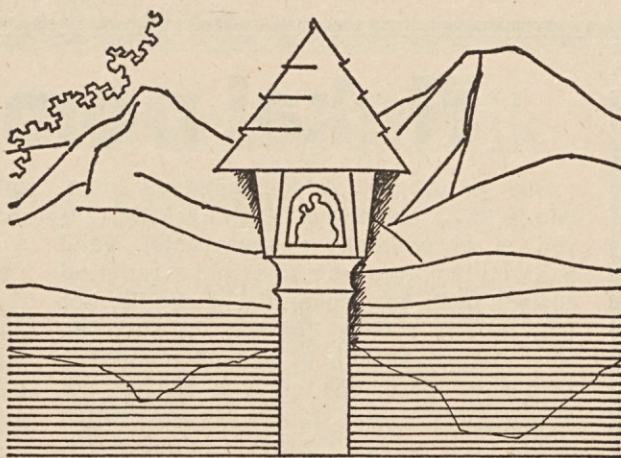

Ob občinskih volitvah:

Nazorno prikazujmo svoj delež v občinah!

FILIP WARASCH

TAJNIK NARODNEGA SVETA KOROŠKIH SLOVENCEV

Pri občinskih volitvah dne 25. marca 1973 bomo v večini dvojezičnih občin južne Koroške nastopili Slovenci z lastnimi listami. Četudi bodo to liste slovenske manjšine, se bodo morale orientirati kot vse druge „nemške“ stranke po trgu. To se pravi, da bodo morale obrazložiti svojo politiko in svoje težnje množici volivcev. Gotovo bo tudi tokrat volila večina volivcev slovensko listo, pa naj se bo imenovala „Volivna skupnost“, „Enotna lista“ ali pa tudi drugače, iz narodnostnih nagibov, treba pa bo nagovoriti te volivce, nagovoriti ravno tako pozorno kakor tiste, ki križca na volivnem listu ne bodo napravili iz narodnih vzrokov.

SPLOH PA BI MOGLI VOLIVCE SLOVENSКИH LIST RAZDELITI V TRI KATEGORIJE:

- Skupina 1: volivci iz narodnih razlogov
- Skupina 2: volivci osebnosti na listi
- Skupina 3: volivci programa liste

Po sklepu deželnega zbora, da poviša mandatno število po občinah, bodo te marčne volitve tudi za slovensko narodnostno skupnost velikega pomena; v marsikateri občini bomo mogli doseči dodatne mandate, v nekaterih občinah bomo na novo poizkusili. Če je torej naš cilj, da dosežemo čim več mandatov in ne samo tega, da pridobimo za naše liste čimveč glasov, bomo morali mobilizirati predvsem tiste ljudi, ki križca za listo ne napravijo v prvi vrsti iz narodnih vzrokov, marveč zato, ker dajo pač prednost osebnosti, ki kandidira na listi, ali pa programu liste v občini, ker so prepričani, da se dajo prej realizirati stvarne postavke slovenske liste kot nebulozni programi večinskih strank, ki se pač pojavijo vsakih par let pred volitvami. Dokaz za to prepričanje so nam zadnje občinske volitve 1970, ko nikakor nismo samo nazadovali, kakor nam hočejo „prepričljivo dokazovati“ naši nasprotniki, ki bi pač zelo radi imeli naše glasove, temveč zmagovali smo predvsem tam, kjer so vodile naše volivne skupnosti priznane osebnosti in kjer je bil volivni program takšen, da se je zdel volivcem dober in uresničljiv.

Za bodoče volitve 1973 bodo morale naše liste nakazati predvsem točke, ki se jih bodo morali v posameznih občinah najprej uresničiti. Sestaviti bomo torej morali prioritetni katalog, predvsem pa bo treba paziti, da naše liste ne bodo nazadnjaške. Argumenti narodnih in političnih nasprotnikov so vedno bili, da hočejo nuditi vsem slojem v občini nekaj novega, več napredka, česar pač Slovenci menda sami ne zmoremo. Dejstvo pa je, da nikakor niso napredni tisti, ki si jemljejo besedo „napreden“ v zakup. Kako bodo gledali volivci na ta pojav, bo odvisno od nas samih.

V nekaterih občinah so naši odborniki soodločali, ker so pač bili jeziček na tehtnici, v drugih spet so bili v opoziciji. To vsekakor pri volivcih ne bo odločalo; odločalo bo le dejstvo, kako so volivci ocenili delovanje našega človeka v občini.

Volivec hoče jasne izpovedi o tem, kaj se je storilo v preteklosti in pa o bodočih načrtih. Prisotnost slovenskih odbornikov v raznih občinskih odborih nikakor ni nepomembna, kolegi od drugih strank znajo to delovanje gotovo ceniti. Za uspeh pri volitvah pa bo pomemben le tisti delež naših odbornikov, ki ga bomo znali nazorno prikazati. Smo seveda toliko na slabšem, da nimamo možnosti uporabe istih komunikacijskih sredstev, kot jih imajo večinske stranke. Prav to dejstvo bo zahtevalo od naših kandidatov več osebne angažiranosti, več zagona v stvar. Morali bodo kandidirati za občinske odbore prevzeti komunikacijsko vlogo namesto radia, televizije in dnevnih časopisov.

Predvsem pa je važna — in mislim, da ni prezgodaj, če začnemo že pred volitvami o tem razmišljati — tudi akcijska enotnost po volitvah. Frakcijske seje pri ostalih strankah pred vsako občinsko sejo so na dnevnem redu. Pomislimo enkrat, kako to prakticirajo naše občinske skupnosti? Potrebni bodo, tako sem prepričan, občinski klubi vsepovsod, kjerkoli se bo pojavila samostojna slovenska lista. Prav tako vemo, da je od časa do časa nujna koordinacija sklepov občinskih klubov, zato se mi zdi pravilna zamisel, naj se združijo krajevni klubi v deželni klub slovenskih občinskih odbornikov.

Tudi naslednja misel, ki jo slišim pri krajevnih sestankih, naj namreč vpeljemo odbornike v občinsko delo, bomo mogli realizirati le tedaj, če bomo znali občinske može povezati v akcijsko enotnost.

Zvezna vojska: dvojezičnost nerešena!

V okviru koroške veje Avstrijsko društvo za nego deželne obrambe, je v sredo, 31. 1. 1973, govoril o vprašanjih obrambe avstrijski obrambni minister Karl Lütgendorf. V le polzasedeni dvorani trgovske zbornice je pozdravil navzoče predsednik društva dr. Bayer, se zahvalil ministru Lütgendorfu ter apeliral, da bi v diskusijo ne zavlekli koroški boj okoli dvojezičnih napisov.

Karl Lütgendorf je nato kot „strankarsko nevezan minister“, kot se je nazval sam, govoril o svojih predstavah glede reforme zvezne vojske. Omenil je „milici podobno ljudsko obrambo“, katero bo treba ustvariti v okviru možnosti, ki jih ima Avstrija kot majhna in nevtralna država, razložil k temu svoje predstave o uresničitvi, organizaciji in financiranju reforme. Reformirati oz. preorientirati pa bo tudi treba oficirje in mladino, je ob koncu povedal Lütgendorf.

Referatu, ki je zaradi svoje kratkosti ter sorazmerni barvitosti napravil tako osporavanega ministra Lütgendorfa pri publiki prav simpatičnega, je sledila obljubljen diskusija, ki pa je že od vsega začetka bila limitirana na 20 minut. Diskutanti so bili vsekoli kritični, pa vendar še večidel stvarni. Navzoči zastopnik „Našega tednika“ pa je bil, ko se je javil k besedi, povod, da so se razburili duhovi številčno močno zastopanih burschenschaftlerjev. Zastopnik NT je

namreč dejal, da sicer vzame na znanje, da se na tej diskusiji ne bi govorilo o tablah, da pa kljub temu ne more mimo tega, da naslovi obrambnemu ministru Lütgendorfu nekaj vprašanj, ki spadajo v njegov resor. Toda izgovoriti je mogel le prvo vprašanje, kako se namreč izvršuje slovenski uradni jezik v območju obrambnega resorja. Dalje ni mogel, ker ga je prekinil diskusijski vodja dr. Bayer, ki je dejal, da se o politiki in o teh vprašanjih ne bo govorilo. Burschenschaftlerji ter tudi dokaj drugih pa je zagnalo hrup ter začelo tuliti.

Kljub temu je bil Lütgendorf mnenja, da je spadalo vprašanje k stvari (kar tudi je) ter ne oziraje se na diskusijskega vodjo tudi odgovoril. Lütgendorf je dejal, da je na dopolnilni komandi tako za Koroško kot tudi za Gradiščansko na razpolago oseba, ki je večča slovenščine oz. hrvaščine, ki je na razpolago tistim, ki se želijo posluževati materinščine oz. niso večji nemščine.

Po diskusiji je Lütgendorf v pogovoru z zastopnikom NT dejal na njegovo vprašanje, ali je to vse in ali namerava obrambno ministrstvo dokumentirati enakopravnost slovenščine tudi z dvojezičnimi formularki, pozivi, odredbami in predpisi, le djal, da bo o tem razmišljal.

● **NA DUNAJU** se vršijo posvetovanja za pripravo pogajanj o zmanjšanju oboroženih sil v Evropi. Doslej pa še ni prišlo do dogovora o udeležbi posameznih držav s posebnim statusom, čeprav se je v ponedeljek zbralo na sejo vseh 19 delegacij.

Važni termini za občinske volitve 1973

Volilni upravičenci so vse osebe z avstrijskim državljanstvom, ki so se rodile do **31. 12. 1953**.

Kandidirati morejo vse osebe z avstrijskim državljanstvom, ki so se rodile do **31. 12. 1951**.

Od 12. 2. 1973 do 21. 2. 1973 — vpogled v volilne imenike.

Od 22. 2. 1973 do 27. 2. 1973 — v tem času so možni prizivi proti vpisom v volilni seznam.

2. 3. 1973 — do 16. ure je zadnji termin za vložitev liste pri občinski volilni oblasti (občinski urad).

Do 15. 3. 1973 — morajo stranke in volilne liste javiti volilne priče.

Do 22. 3. 1973 — more zahtevati vsak občan volilno karto.

25. 3. 1973 — občinske volitve.

Im Namen meines Mandanten Ing. Eberhard Klaura, Architekt, 9135 Eisenkappel 114, begehre ich unter Bezugnahme auf § 23 Pressegesetz die Veröffentlichung nachstehender

Entgegnung:

Sie schreiben in der Ausgabe vom 18. Jänner 1973, Jahrgang 25, Nummer 3, des Naš Tednik, auf Seite 1 unter dem Titel „Slovenščina samo pomožni jezik?“, daß sich Franz Smrtnik angeblich dahingehend geäußert haben soll, daß sich unter den Kandidaten der ÖVP auch solche befinden, welche Tafeln abgerissen haben. Dies ist unrichtig. Richtig ist vielmehr, daß laut Inhalt der Privatanklage vom 28. 12. 1972 zu

U 4/73 des Bezirksgerichtes Eisenkappel dem Beschuldigten Franz Smrtnik, Landwirt vlg. Smrtnik, Trögern, Post Eisenkappel, die Äußerung zur Last gelegt wird, der Privatankläger Ing. Eberhard Klaura, Architekt, 9135 Eisenkappel 114, habe gemeinsam mit Willi Schenk die Ortstafel in Zell umgerissen und beschädigt.

Mit vorzüglicher Hochachtung!
Dr. Siegfried Rack, e. h.

Prinesli smo popravek, kakor ga zahteva avstrijski tiskovni zakon. Kako nesmiseln pa je ta zakon, vidimo že ob tem, da moramo popraviti tudi besede, s katerimi se misli obdolženec zagovarjati in da moramo prinesiti stavek, ki stoji v tožbi. Seveda, inž. Klaura ~~bo~~ že vedel, kaj je res napravil. Ne vemo sicer, ali je glavni kandidat ÖVP v Železni Kapli Klaura s tem popravkom že začel volilni boj in s tem lov na slovenske

glasove? Vemo samo, da bodo stavki, ki stojijo v popravku, odpri še marsikateremu dosedanemu ÖVP-volilcu oči.

Vsekakor pa se je pojavila s tem popravkom tudi prva svetla točka v predmetnem postopku: imamo v rokah prvi članek, ki je zares nemški; če si namreč ogledamo sodnijski protokol z dne 17. 1. 1973, tam ne najdemo stavka s pravilno nemščino. Slovensko pa tudi ne znajo... Uredništvo

Komisija

Narodni svet koroških Slovencev in Zveza slovenskih organizacij sta predložili 29. januarja 1973 zaupnikom narodnih organizacij koroških Slovencev resolucijo s sklepom, da ne pošljeta svojih predstavnikov v komisijo za reševanje vprašanj dvojezičnih krajevnih napisov. Razlogi za to zadržanje so znani. „Naš tednik“ je poročal, da sem zagovarjal pred zborom zaupnikov resolucijo, v kateri sem se zavzel za sodelovanje koroških Slovencev v komisiji. Zboru zaupnikov sta bili predloženi torej dve resoluciji. Na glasovanje pa je bila dana samo resolucija obeh osrednjih organizacij, ker se je razvijala diskusija v smer vsebine resolucije, ki sta jo predložila Narodni svet koroških Slovencev in Zveza slovenskih organizacij.

Prvi del resolucije, ki sem jo predložil zboru zaupnikov v diskusijo in morebitno sklepanje, je bil dobesedno objavljen pod naslovom „K trenutnemu položaju“ v zadnji številki „Našega tednika“. Sledi sedaj drugi del resolucije. V zadnjem stavku prvega dela je bilo poudarjeno, da avstrijska manjšinska politika za koroške Slovence ni verodostojna. Nato je v resoluciji rečeno:

„To tem manj, ker je pritegnila avstrijska vlada v komisijo v osebi dr. Einspielerja političnega predstavnika, ki soustvarja delo organizacij, katere bi morala Avstrija po členu 7 državne pogodbe prepovedati. Koroški Slovenci proti tej nameri avstrijske vlade ponovno protestiramo ter poudarjamo, da nosi Avstrija glede te odločitve — ako ne bi spreminila svojega stališča — vso odgovornost.“

V noti avstrijske vlade Jugoslaviji je v zvezi s komisijo izvedencev pod predstvom zveznega kanclerja rečeno: „Vlada tudi meni, da bi bilo treba razmerje med manjšino in vlado pretehtati v neposrednem stiku med izbranimi predstavniki manjšine in organi zveze ali ustreznih dežel ter da bi v tem okviru morali iskati tudi rešitev za odprta vprašanja.“

Da omogoči manjšina avstrijski vladi tak postopek, bodo predstavniki koroških Slovencev v predvideni komisiji sodelovali. Vendar zbor odbornikov in krajevnih zaupnikov vseh narodnih organizacij koroških Slovencev izrecno poudarja, da bodo zapustili predstavniki Narodnega sveta koroških Slovencev in Zveze slovenskih organizacij na Koroškem komisijo, če delo komisije tekom pol leta ne bi privedlo do konkretnih in za manjšino zadovoljivih rezultatov.

Narodni svet koroških Slovencev in Zveza slovenskih organizacij naj se obrneta na Jugoslavijo kot sopodpisnico avstrijske državne pogodbe, da za ta čas zaustavi nadaljnji postopek internacionalizacije koroškega manjšinskega problema, kar pa ne pomeni, da Jugoslavija v tem času ne bi smela, kadar bi smatrala to pred mednarodnimi forumi za umestno, načelno povezati tega problema z vprašanji, ki zadevajo ohranitev in utrditev miru v Evropi in v svetu.

Zbor odbornikov in krajevnih zaupnikov narodnih organizacij koroških Slovencev se zahvaljuje predsednikoma obeh slovenskih osrednjih političnih organizacij dr. Jošku Tischlerju in dr. Franciju Zwitterju ter odboroma Narodnega sveta in Zveze slovenskih organizacij za odločna stališča, ki so bila zavzeta v obrambo življenjskih interesov in zaščito slovenske manjšine na Koroškem. Hkrati povezuje zbor zaupnikov z zahvalo, ki jo izreka slovenski in jugoslovanski vladi, tudi priznanje vsem jugoslovanskim narodom za solidarnost s koroškimi Slovenci ter podporo njihovih teženj po internacionalizaciji koroškega manjšinskega vprašanja.

Zbor odbornikov in krajevnih zaupnikov vseh narodnih organizacij koroških Slovencev pozdravlja težnje avstrijske zunanje politike — izpovedane v noti avstrijske vlade Jugoslaviji — ki jo usmerjajo temeljni interesi in trdna odločnost, da bi odnose z vsemi sosednimi državami opirala na kar se da dobro in kar se da trajno medsebojno razumevanje in obojestransko sodelovanje. Koroški Slovenci smo pripravljeni kot povezovalni člen vršiti tudi v bodoče svojo funkcijo v službi dobrososedskih odnosov in utrjevanja mednarodnega ugleda avstrijske

Nekaj pomembnih „obrobnosti“

Bila je diskusija tistega minulega torka, bilo je to 23. januarja v Celovcu v WIFI (Zavod za gospodarsko pospeševanje). Vabil je „klub juniorjev“ (ne smeš biti starejši od 40 let), prišli so visokorodni gospodje, kot npr. deželni svetnik Wagner kot socialist, bivši deželni svetnik in sedanjí namestnik koroškega deželnega glavarja Bacher kot efavpejavec in lesni trgovec ter trški župan Huber kot voditelj koroških efpeejevcev. Častno so bili zastopani Slovenci.

Pa so tudi izjavljali razni gospodje razne zanimive stvari. Ne bomo naštevati vseh.

Wagner je izjavil: „Sem pristen Korošec, kajti ne znam niti besede slovensko.“ Izjava, ki si jo bo treba zapomniti. Ko je Vospersnik dokazal Wagnerju, da se je s to izjavo kar pošteno razgalil, je Wagner začel „jemati nazaj“. Izjava pa je padla, ni je moč izbrisati iz sveta.

Bacher je šel med preroke. Po njegovi izjavi so Italija (z Južno Tirolsko vred), Švica, Finska in po novem tudi Belgija komunistične države. Bacher, po poklicu politični kmet iz Kamna pri Vetrinju, je trdil, da velja teritorialni princip samo v državah pod „marksistično oblastjo“. V demokracijah velja samo „individualni princip“. Treba je še pripomniti (tega Bacher ni „iznesel“), da daje tako imenovani „individualni princip“ pravice samo posamezniku, ne pa celi narodnosti skupnosti, ki prebiva na nekem določenem območju (teritoriju). Jasno je, da se je izrekel Bacher proti teritorialnemu

principu. Za Južno Tirolsko, v Švici in Belgiji ter (deloma) na Finskem (za otočje Alands s švedskim prebivalstvom) pa velja teritorialni princip (mogoče tega Bacher ni vedel).

Bacher je tudi izjavil, da zna dobro „vindišarsko“ („dessen ich nicht hinlänglich mächtig bin“). Priče pa lahko dokažejo, da zna slovensko in da je že tudi pel slovenske pesmi.

Seveda je Bacher zatrjeval, da so „vindišarji“ nekake vrste poseben „narod“. Ta skuša dokazovati s tem, da se najde izraz „windisch“ že v raznih listinah iz 15. stoletja. Mogoče pa ne ve (ali pa namenoma noče vedeti), da pomeni „windisch“ isto kot „slovensko“. Pa nič drugega. Čas bi že bil, da bi se Bacher poglobil malo v študij, preden širi stvari, ki so milo rečeno „znanstveni nesmisel“, ki pa je seveda politično kar se da uporaben.

Huber je malo žalosten. Dejal je približno to: Če so Slovenci ponosni na svoj narod, potem naj smejo tudi drugi biti „pristni polni Korošci“ („echte volle Kärntner“). Torej je Korošec, pa še pristen po vrhu, samo tisti, ki ni Slovenec ali ki vsaj ne zna slovensko (so tudi Nemci, a zelo zelo malo jih je, ki znajo slovensko).

Huber se je izkazal do Slovencev zelo „širokega“. Vse jim hoče dati, še več kot predvideva državna pogodba, če bi bilo treba, samo prešteti hoče najprej Slovence. (Kot pač štejemo živino, divjad in drugo živalstvo).

SPOMENIK ZVEZE BRAMBOVCEV:

S kakšno podporo javne roke?

Kot je poročal NT že 25. januarja, dobivajo namere Abwehrkämpferbunda, da postavi ob Krki velik spomenik, že konkretne oblike. Kljub temu, da nimajo gradbenega dovoljenja, so brambovci že pričeli z delom. Fundament že stoji. Medtem smo tudi že zvedeli za mere tega mavzoleja. Spomenik bo ves iz kamna; širina naj bi znašala 4,5 m, visok pa naj bi bil 7 metrov. Celotna teža naj bi potemtakem znašala 25 ton. Očitno so že naročili dela za izdelavo spomenika samega. Za gradbeno dovoljenje pa bo treba šele poskrbeti, prav tako za financiranje tega projekta. Iz dobro informiranih krogov smo zvedeli, da so zaprosili za to že deželno vlado.

Vsekakor pričakujemo v tej zadevi jasen odgovor. Kajti v današnjem času si nihče na Koroškem ne more privoščiti spomeni-

ka, ki odpira rane, dela razdor med obema narodoma in ki ima izrazit protislovski in protijugoslovanski značaj.

... Ko je bilo pregnano 85 duhovnikov iz naše domače zemlje, od tega veliko število, 23, ni prišlo več nazaj na to zemljo, ko ni bilo možno ne v cerkvi, ne ob pogrebu in nikjer spregovoriti slovenske besede. In spomenik tem žrtvam še ni postavljen na nemški koroški zemlji. Spomenik tem duhovnikom, ki so jih ubili nemški nacisti, stoji v slovenskih — komunističnih, kot pravijo nekateri zlovoljno — Brezjah. Tam so Jugoslovani, čeprav pravijo, da so komunisti, postavili slovenskim duhovnikom, žrtvam nacizma, veličasten spomenik. Te stvari je treba enkrat za vselej gledati tako, kot so!

(Dr. Mirt Zwitter na 60-letnici posojilnice v Šmarjeti v Rožu dne 17. decembra 1972.)

Kronologija dogodkov na južnem Koroškem

(6. nadaljevanje)

Politburo avstrijske komunistične partije je 18. oktobra v svojem glasilu „Volkswille“ objavil stališče do slovenskega vprašanja in dogodkov na Koroškem. Med drugim je v stališčih najti trditev, da gre za velikonemške šoviniste, ki se opirajo metode pritiska in nasilja nad pripadniki slovenske manjšine, za njimi pa stojijo nacistični elementi. To, kar se sedaj dogaja na Koroškem, so poudarili v izjavi, je velika škoda za vso Avstrijo.

države“. Tako daleč besedilo predlagane resolucije.

Na željo zveznega kanclerja dr. Kreiskega in predlog škofa dr. Köstnerja bova kot zastopnika krške škofije sodelovala v komisiji tudi dr. Waldstein in jaz. Na povabilo dr. Kreiskega z dne 22. decembra 1972 sem odgovoril, da sem pripravljen v komisiji kot zastopnik krške škofije sodelovati. To odgovarja duhu sinode.

Dr. V. Inzko

Pripomba

Naš tednik je lojalen in demokratičen in objavi tudi mnenja, ki niso skladna z gledanjem Narodnega sveta koroških Slovencev. Tako je objavljena tudi resolucija, ki jo je podpredsednik Narodnega sveta dr. Inzko dne 29. januarja 1973 na zboru odbornikov in funkcionarjev obeh osrednjih organizacij predložil. Ta resolucija ni bila dana na glasovanje, ker je bila skupna resolucija obeh osrednjih organizacij soglasno sprejeta in se je le dr. Inzko glasovanja vzdržal.

Dr. Joško Tischler
predsednik Narodnega sveta

Neki Kulterer iz Grabštanja je po lastni izpovedi eden izmed „99,8 odstotka nemških Korošcev občine Grabštanj“. Podobno število kot „99,8“, namreč „99,9“, smo doživeli njega dni. Če se ne motim, je bilo to leta 1938.

Navzoč je bil tudi „poveljnik“ koroških brambovcev, Sames. Precej je govoril A samo do nekega trenutka. Oglašal se je in napadal Wagnerja seveda. Dokler ni bilo celo Wagnerju preveč. Samesu je „poribal pod nos“, da je „zveza koroških brambovcev“ lani privolila zakonu o dvojezičnih napisih. Sames je sicer skušal zavrniti, toda ko mu je Wagner „zagrozil“ z uradnimi protokoli, je Samesu zmanjkalo sape. Bil je potr, zgubil je važno bitko. Ni se več oglašil. In tako je tudi bilo prav.

Franciju Zwitterju so „domovini zvesti moške in žene“ očitavali, da je izjavil za dunajski tednik „Wochenpresse“, da živi na južnem Koroškem 120.000 Slovencev. Zwitter je zadevo objasn timer. Dejal je, da živi na južnem Koroškem 120.000 ljudi, od teh je 60.000 jezikovno Slovencev, zavednih pa je kakih 30.000. Ko je Zwitter imenoval število „120.000“, so ga začeli „domovini zvesti“ prekinjati in mu skoraj „niso pustili“, da bi objasn timer celotno zadevo. Tudi en važen kos koroške resnice.

Celovski dnevnik „Kleine Zeitung“ že vidi na obzoru pogajanja med Slovenci in KHD (Heimatsdienstom). Vospersnik je izjavil, diskusija je možna, posvetovanje pa je izključeno. Kaže pa, da nekateri časni-karski racmani ne znajo razlikovati med diskusijo in posvetovanjem ali pogajanjem.

Vospersnik je tudi povedal, da je Erik Prunč pismeno pozval predsednika nekih čudnih „vindišarjev“ (varstvo „vindišarjev“ so kot prvi uradno uporabljali nacisti leta 1939 pri ljudskem štetju) na znanstveno diskusijo o „vindišarstvu“, da pa Einspieler ni odgovoril. Tega pač nismo brali v „Kleine Zeitung“.

Seveda bi še bilo nekaj rozin. Najboljša rozina pa je to, da nekateri ljudje skratka nočejo vzeti na znanje še tako oprijemljivih in od prič izpričanih dokazov o zapostavljanju in diskriminaciji koroških Slovencev.

Sicer pa: Slovenci lahko naredimo kar koli hočemo. Nekaterim nikoli nič ni prav. Če rečemo, da je voda mokra, bodo pač dokazovali in „koroško-znanstveno“ tudi dokazali, da je voda suha, suhi poper pa ježek

manjšina lahko sprejela, večina pa tolerirala. Bil je prehitro sprejet, predvsem pa ni nihče vprašal manjšine, kaj misli o njem.“ Ponovno je zatrdil, da je absurdna misel o nevarnosti slovenske iredente.

Konec tedna je prvič minil brez incidenta. Na Dunaju so neznanci prelepili dunajske krajevne table in kažipote s srbohrvaškimi napismi.

„Paneuropa Union“ je zahtevala ureditev spora na Koroškem in uresničenje državne pogodbe v evropskem duhu.

Ljubljanske družbeno-politične organizacije so 24. oktobra na Trgu revolucije organizirale protestno zborovanje. Zbralo se je okoli 60.000 ljudi. Na zborovanju so govorili: delavec iz Litostoja, študentje, komunisti in drugi. „Volkszeitung“ je demonstracijo označila kot „Massenaufmarsch in Laibach“ (množičen pohod v Ljubljani).

KHD je objavil odprto pismo deželnemu glavarju. V njem odločno zavrača, da bi bila ekstremistična in Slovencem sovražna organizacija. Zato apelira na deželnega glavarja, naj zahteva jugoslovanskih politikov po prepovedi KHD zavrne kot brezposlovno in kot vmešavanje v notranje zadeve Avstrije.

25. oktobra je bila v koroškem deželnem zboru razprava o dvojezičnih napisih. Medtem ko so poslanci razpravljali o problemu št. 1. na Koroškem, je prišlo v Škocijanu do novih nemirov. Zbralo se je okoli 400 ljudi v 100 osebnih avtomobilih. Hoteli so odstraniti dvojezično tablo Žamanje. Orožniki so poskušali intervenirati, toda množica jih je dobesedno pregazila.

Dr. Francé Prešeren - Slovenski kulturni praznik ob 124-letnici pesnikove smrti

»O Vrba, srečna, draga vas domača,
kjer hiša mojega stoji očeta...«

Tako poje pesnik sam. Tam v Vrbi se je rodil 3. decembra 1800.

Vrba v bližini Bleda, Ljubljana, Dunaj, Celovec in Kranj so bistvene postaje iz Prešernovega življenja. Ljubljana kot študijsko mesto in Ljubljana kot prvo mesto poklicnega dela. V tej Ljubljani je pesnik doživljal najgloblja doživetja in najhujše duševne pretresljaje. Iz teh so se rodile najlepše pesnitve naše literature. Najsi bo pesnikova neuslišana ljubezen do Primčeve Julije, ki je našla svojega izraza v sonetnem vencu, najsi bo izguba prijatelja in življenjskega sopotnika Čopa, ki je 6. julija 1835 pri kopanju utonil v Savi, ker nam je dala slovenski ep „Krst pri Savici.“

Prešernovo življenje in delo vpada v čas med dvema revolucijama. 1789 je dala francoska revolucija pod geslom enakosti, bratstva in svobode evropskim narodom prvi zagon in temu je sledila po navidezno mirnem razvoju druga revolucija 1848.

V tem meddobju je France Prešeren ustvaril slovenskemu narodnemu življenju jeklene temelje, na katerih sloni in bo slonelo slovensko kulturno življenje. Prešeren je s svojo pesniško silo pokazal Slovencem v jezikovnem pogledu svojstveno pot in s tem zmagal nad vsemi onimi, ki so živeli v prizadevanju, ustvariti vsem Jugoslovanom skupni književni jezik. Prešeren je vsem onim, ki so do tedaj podcenjevali zaklade slovenske govornice, s svojimi pesnitvami dokazal vso globino in pestrost jezika. On je požlahtnil slovenski jezik in ga izobrazil do možnosti izraza najrahljših čustev in najtežjih misli. Po Prešernu nimamo več resnih poskusov za odstranitev slovenskega jezika. Medtem ko je bila Trubarjeva slovenščina v šestnajstem stoletju le prvi poskus, dosega Prešernov jezik tako višino, da je z njim ves nadaljnji razvoj usmerjen in določen. To bi bila ena stran Prešernovega ustvarjanja in dela. Da pomeni Prešernova pesem tudi v vsem slovenskem pesništvu nekaj povsem novega po vsebini in obliki, je druga stran. V vsem jezikovnem boju je bil pesnik neomajen v svoji veri v slovensko narodno in kulturno samostojnost.

Prešeren slovenskemu narodu ni ustvaril samo trdne podlage pismenega jezika in dal novih pesniških oblik, on je s svojim delom predstavil slovenski narod vsem kulturnim narodom sveta kot enakovreden in enako kulturen. On je uvrstil Slovence med evropske narode in povzdignil slovensko pesništvo na evropsko kulturno višino.

Nemški pesnik Anastazij Grün, prvotno Prešernov učenec, pozneje njegov prijatelj, pravi o Prešernu, da je odvezal in sprostil Slovence jezik.

V listu Carinthia, letnik 41, šte. 11, 8. fe-

bruarja 1951 piše g. Levitschnigg, Prešernov sodobnik in častilec, o Prešernu sledeče:

„Prešeren je dokazal, da je slovenščina sposobna za vse pesniške oblike.

Tok Prešernovih besed in misli je naraven in prirčen.

Prešeren predstavlja v jezikovnem pogledu tako silo, da se ni pustil begati in motiti po katerem koli drugem narečju.

Evropa pozna „Krst pri Savici“, to mojstrsko umetnino.

Dne 8. februarja 1849 je ugasnila na slovenskem literarnem nebu zvezda prve velikosti.

Ob mrtvaškem odru so umolknila vsa nasprotstva in ves narod je tekmoval, da pripravi ljudskemu pesniku najsvečanejši pogreb na pokopališču v Kranju, kjer so mu Slovenci 1850 postavili časten nagrobni spomenik.“

Nekdanji italijanski zunanji minister grof

Mariborčani, še pridite!

Okoli šeststo ljudi je v nabito polni dvorani pri Šoštarju v Globasnici pozdravilo umetnike Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru. Z Linhartovo komedijo „Ta veseli dan ali Matiček se ženi“ so doživeli Mariborčani na koroški premieri navdve topli in navdušen sprejem. Ta navdušenost se je stopnjevala od dejanja do dejanja, od prireditve do prireditve. Vsega skupaj — v Globasnici, Borovljah ter Št. Jakobu — je videlo „Matička“ nad 1500 ljudi. Da kvalitetno gledališče ne navdušuje le v mestnih gledaliških hišah, ampak da tudi preprosto ljudstvo zna hvaležno zasledovati umetniške vrednote, je dokazalo ponovno gostovanje Mariborčanov. Uspeh gostovanja pa naj bo tako nastopajočim kot tudi prirediteljem dokaz in zagotovilo za njihovo pravo mišljenje o namenu gledališča.

Igralci so prepričali od prve scene naprej. Kljub razmeroma majhnemu odru v Globasnici je bil vsak korak ekonomsko in premišljeno izpeljan. Igra je bila zelo spretno prirojena in tako v besedah kot v mišinskih tvorila enoto, ki ni dopuščala nikoli praznega teka. Prav tako je bil tudi jezik — Linhartovščina — skrbno izpiljen. Summa summarum: Videli smo, da je celotni team z režiserjem Vojo Soldatovičem (ki trenutno služi soldate) pripravil Matička z veliko ljubeznijo. Pavle Jeršin je barona Naletela igral takega kot je bil — naletelo, Milena Muhičeva pa je v vlogi njegove žene prav tako kot on znala pri-

Sforza navaja v svoji zadnji knjigi Prešerna kot enega izmed prvih slovenskih kulturnikov, ki so pritegnili pozornost vsega kulturnega sveta na slovenski narod. V tej knjigi jako laskavo piše o slovenskem narodu kot celoti, o njegovih gospodarskih sposobnostih, o njegovem kulturnem delu in političnem življenju. Nadalje navaja grof Sforza v dokaz slovenske demokratične miselnosti ustoličenje koroških vojvod na Gosposvetskem polju.

Če je Prešeren oblikovno pri svojih pesmih uporabljal tudi tuje vzore, je vsaka njegova pesem tako slovenska, tako svojstvena, tako sama zase umetnina, da izsili od vsakogar občudovanje.

Pesnikove oči so sicer uganile, njegovo pesniško srce pa danes močneje ko tedaj utripa v vsem narodu. Mladina se napaja ob pesnikovem jeziku in črpa tam iz globine njegovih misli ter se pogloblja v duševno življenje pesnika, ki nam je zapustil take

kazati dolgočasnost ter brezidejnost modre krvi. Protipart izumetničene grajske gospode sta Rado Palavec ter Sonja Blaževa kot Matiček in Nežka podala vse-skozi verodostojno, Anica Sivčeva pa je v malce naivno poudarjeni županovi Jerici prispevala svoje k celotnemu konceptu igre in režije, prav tako tudi Peter Ternovšek kot nedolžni Tonček. V sklopu z Nežko sta poskrbela za prikaz moralne plati svojih gospodov. Da sta bila slika in mera polna, je „pismena“ trojica, katero so sestavljali advokat Zmešnjava, kanclir Žužek ter pisar Budalo prispevala svoje. Boris Brunčko, Volodja Peer in še posebej Janez Klasinc so znali podati nezdravo zaletelost, omejenost in pohabljenost kljub uporabi nemščine prav do karikature. Arnold Tovor-nik pa je kot delavec Gašper kljub stranski vlogi opozoril nase s svojo veliko igralsko osebnostjo.

Da je bila uprizoritev Matička uspešna ne le na Koroškem, kaže dejstvo, da je bilo s koroškim gostovanjem vred vsega skupaj 67 predstav te Linhartove komedije.

Na vseh predstavah je bilo navzočih dokaj častnih gostov: Generalni konzul SFRJ Bojan Lubej, konzul Branko Čop, predstavniki političnih in kulturnih organizacij koroških Slovencev ter nenazadnje župani vseh treh občin, kjer so bila gostovanja (ni čudno, saj se bližajo volitve).

P. S.: Dokaj smeja je žel po predstavi v Globasnici predsednik KKZ Lovro Kaselj, ki je po zdravici predsednika SPZ Hanzija Weissa vstal, pogledal na Weissu, ki je sedel desno od njega ter začel: „Ker je govorila že desnica, naj pove svoje še levica!“

knezi oddajali grad in gospostvo Pliberk v zakup; leta 1523 je prišlo to gospostvo v zastavno posest Andreja barona Ungnada, po njegovi smrti je imela to gospostvo v zakupu njegova vdova Ana Marija in njen sin David baron Ungnad. Leta 1601 pa je avstrijski nadvojvoda Ferdinand prodal grad in gospostvo Pliberk Ivanu Ambroziju, grofu Thurnu in Valesassina, lastniku grada in gospostva Radovljica, za visoko kupnino 80.000 goldinarjev, medtem ko je mesto Pliberk ostalo deželno-knežje.

Člani plemiških družin Ungnadov in Thurnov so bili tesno povezani s slovenskim življenjem na Koroškem. Baroni Ungnadi, ki so bili od leta 1444 lastniki gradu in gospostva Ženek (Sonneg) med Globasnico in Žitaro vasjo v Podjuni, so postali v 16. stoletju protestanti in so, kakor je znano, podpirali tiskanje in izdajanje slovenskih protestantskih knjig, ki so jih razpečevali tudi med slovenskim prebivalstvom na Koroškem. Janez Ambrož grof Thurn, ki je leta 1601 kupil pliberško gospostvo, pa je bil v svoji mladosti, kakor je to opisano v njegovem življenjepisu (Car. 1863 str. 385), posebno nadarjen za študij jezikov, tako da se je na dunajskem dvoru razen dveh jezikov, ki sta mu bila prirojena, to je nemškega in slovenskega (podčrtal pisec), učil latinščine, italijanščine in češčine. Ta visoki funkcionar na cesarskem dvoru, bil je najvišji dedni dvorni mojster za Kranjsko in Slovensko marko ter najvišji dvorni dedni maršal za goriško grofijo, se ni sramoval, da se po narodnosti ni čutil le Nemca, temveč tudi Slovence. Starost je preživel večinoma na pliberškem gradu, kjer je v visoki starosti 84 let dne 14. 9. 1621 umrl in je tam pokopan v grajski kapeli.

(Dalje prihodnjič)

umetnine. Odrasli pa zopet in zopet segamo po Prešernovih poezijah, v katerih najdemo to in drugo duševno razpoloženje, vlito v pesem, kakor bi pesnik govoril nam iz vsega svojega srca in vse svoje duše.

Prešernovo delo in njegov pomen so nam najboljši dokazi, da ni važno, „koliko“, marveč „kaj“ je napisal pesnik ali pisatelj.

Naj govori pesnik sam:

O Vrba, srečna, draga vas domača,
kjer hiša mojega stoji očeta;
da b' uka žeja me iz tvojga sveta
speljalda ne bilā golj'fiva kača!

Ne vedel bi, kako se v strup prebrača
use, kar srcē si sladkega obeta;
mi ne bilā bi vera v sebe vzeta,
ne bil viharjev nóttranjih b' igrača!

Zvestó srcē in delavno ročico
za doto, ki je nima milijonarka,
bi bil dobil z izvóljeno devico;

mi mirno plavalā bi moja barka;
pred ognjem dom, pred točo pšenico
bi bližnji sosed vároval — svet' Marka.

V svojem tridesetem življenjskem letu se pesnik poslavlja od svoje mladosti:

SLOVO OD MLADOSTI

Dni mojih lepša polovica kmalo,
mladosti leta, kmalo sta minule;
rodile ve ste meni cvetja malo,
še tega rožce so se koj osule,
le redko upa sonce je sijalo,
viharjev jeze so pogosto rjule;
mladost, vendar po tvoji temni zarji
srcē bridkó zdihuje, Bog te obvarji!

Neizprosno veličastvo smrti opeva pesnik v sonetu:

MEMENTO MORI

(Spominjaj se, da boš umrl)

Dolgóst življenja našega je kratka,
kaj znancev je zasila že lopáta!
odprta noč in dan so gróba vrata;
al' dneva ne povē nobena pra'tka.

Pred smrtjo ne obvárje koža gladka,
od nje nas ne odkup'jo kupi zlata,
ne odpodi od nas življenja tata
veselja hrup, ne peucev pesem sladka.

Naj zmislí, kdor slepoto ljubi svéta
in od veselja do veselja leta,
da smrtna žetev vsak dan bolj dozóri.

Znabiti, da kdor zdaj vesel prepeva,
v mrtvaškem prtú nam pred koncem
dneva
molčē trobenta! bo: »Memento mori!«

Ko je Prešeren leta 1835. zgubil svojega življenjskega prijatelja in svetovalca, je tej odpovedi posvetil svojo največjo pesnitev „Krst pri Savici“. V uvodu pripoveduje, kako je Črtomir, vodja poganov, ostal v krvavem boju sam in se ukvarjal z mislijo samomora „saj ležé na tleh slovenstva stebri stari“. Misel na zaročenko ga obvaruje. Drugo jutro pride njegova zaročenka Bogomila, ki se je medtem dala krstiti, z duhovnikom. Tudi Črtomir se po duhovnikovem pouku in Bogumili na ljubo dá krstiti, odide v Oglej in postane katoliški duhovnik. Pesnik sam poje v tej zvezi:

Minljivost sládkih zvez na svet' oznáni,
kak' kratko je veselíh dni število,
da srečen je le ta, kdor z Bogomilo
up sreče onstran groba v prséh hrani.

Prešeren je tako zelo pel iz svoje in vse narodove duše, da je vrsta njegovih pesmi ponarodela, torej postala izraz skupne življenjske zavesti. Kdo ne pozna Prešernovih pesmi: Pod oknom, Kam, Mornar, Zdravljica in druge?

Kakor je Prešerna v njegovem poklicnem življenju kot pravnika spremljalo veliko strokovno znanje, rahel čut za pravico in resnico, tako preveva vse njegove pesmi dobrotljivost in vera v dobro jedro človeštva, ki je našla posebnega izraza v pesmi „Zdravljica“:

Živē naj vsi naródi,
ki hrepenē dočakat' dan,
da, koder sonce hodi,
prepír iz svéta bo pregnan,
da rojak
prost bo vsak,
ne vrag, le sosed bo mejak.

ANTON SVETINA:

Odlomki iz zgodovine kor. Slovencev

Predmetni odlomki so povzeti deloma iz osnutka razprave o zgodovini Koroške, ki jo pripravljam, deloma iz koroškega zgodovinskega časopisa Carinthia I (v naslednjem krajšano Car.). Razprava, ki jo pripravljam, bo obdelala neposredno zgodovino koroških župnij, ki so bile od leta 1461 do 1787 inkorporirane ljubljanski škofiji, posredno iz Carintije, pa naj izpričajo, da je bilo ozemlje južne Koroške od Osojskega jezera do Spodnjega Dravograda strnjeno naseljeno s prebivalstvom, ki je priznavalo slovenščino kot svoj materin jezik. Podatki, ki bodo prikazali v zvezi z zgodovino koroških župnij, so dokumentirani po listinah in spisih, ohranjenih v škofijskem in kapiteljskem arhivu ljubljanske nadškofije, ki jih v tem prikazu ne bom posebej citiral.

Ljubljanska škofija je bila ustanovljena z listino cesarja Friderika III., izdano v Gradcu dne 6. decembra 1461, papež Pij II. pa je ustanovo nove škofije potrdil z bulo, izdano v Piaci dne 6. septembra 1462. Obe listini nas tu zanimata le v toliko, da sta bili kot dotacija nove škofije med drugimi določeni dve koroški župniji, in sicer župnija sv. Mihaela pri Pliberku s pripadajočimi vikariati in župnija sv. Nikolaja pri Beljaku s pripadajočimi vikariati, prva v dotacijo škofovi menzi, druga kot beneficij škofijskemu kapitlju. K nadžupniji Šmihel pri Pliberku sta spadala vikariata Pliberk in Črna ter župnija Vogrče, k nadžupniji sv. Nikolaja pri Beljaku pa vikariata Šent Rupert, Dvor, Škočidol in Lipa. Kmalu po ustanovitvi škofije je bil sedež nadžupnije Šmihel prenesen v Pliberk, tako da je postal Pliberk

vodeči vikariat za ta okoliš, v drugi polovici 18. stoletja pa sta iz pliberške župnije bila izločena okoliša Mežice in Šent Danijela, kjer sta nastali samostojni župniji.

V Pliberku je imel leta 1239 svoj sedež vovbrški grof Viljem drugi. Ko je rodbina vovbrških grofov izumrla, so gospostvo Pliberk podedovali grofje Pfannenberški, za njimi pa je prišlo mesto in gospostvo Pliberk v last grofov Auffenstein. Auffensteini so bili leta 1368 zaradi veleizdaje oblegani v gradu Pliberk in sta bila tedanja lastnika Konrad in Friderik obsojena na dosmrtno ječo, mesto, grad in gospostvo Pliberk pa so postali tega leta last Habsburžanov. Pliberk je prejel mestne pravice leta 1370, pravico do volitve mestnega sodnika iz vrst meščanov pa leta 1393. Habsburžani so kot deželni

ŠT. JANŽ V ROŽU:

Filip Hafner - osemdesetletnik

Dne 9. februarja je preživel osem križev svojega življenja Filip Hafner, pd. Petrnjakov Lipan iz Št. Janža v Rožu. Kdo pa ne pozna našega „Lipana“, lahko ga primerjamo Ribenčanu, ko poje: „Sem Ribenčan Urban, po celem svetu znan“. Poznamo ga tudi kot pevca, šaljivca in prerokovalca.

Naš jubilar se je rodil dne 9. februarja 1893 na Polani pri Bistrici v Rožu, v tako imenovani „Gipsarici“ — to je bila hiša, v kateri so prej tolkli mavec za tovarno na Bistrici — kot šesti od sedmih otrok. Oče, Hani (Janez) se je kmalu nato preselil z družino v Podsinjo vas k Pavru, po letih pa k Pintarju, tam je naš jubilar preživel leta mladosti. Čas in družinske razmere so zahtevale, da je moral že kot 14-letnik poprijeti za težko delo v tovarni na Bistrici, kjer so kovali tedaj žebelje in žico. Bil je priden in nadarjen fant, znal je štediti in tako si je leta 1935 kupil lasten dom pri Petrnjaku v Št. Janžu. Leta 1937 se je spomnil na njegovo drugo polovico in se oženil z Rozalijo Weiss iz Podsinje vasi, zvesto igralko in prosvetarko tedanjega izobraževalnega društva, katerega mu še danes stoji ob strani in mu krajša večer življenja. V zakonu sta se jima rodila dva fanta, Mihej in Markej, katere sta danes v dobrih službah in se držita očetovih nauk.

Lipan nam pogostokrat pripoveduje, kako je bilo lušno za časa fantovskih let, „da glih d'narcev ni b'lo, pa glih tak' fletno je blo“ — kako smo ti podsinski pobiči prepevali, ko smo se znašli v družbi, bodisi v gostilni ali na vasi, hodili smo tudi v sosednjo vas Št. Janž prepevat dekletom. Na meji med Podsinjo vasjo in Št. Janžem smo zapeli tisto:

„Hor na hribč bom stopu,
bom dav nji an hvas,
če je dečva za me,
bo ja mevdava se.“

Tako, kakor je prepeval naš jubilar pred več kot petdesetimi leti na vasi, tako zapoje še danes kot „osemdesetletnik“ veselo in živahno, kjer koli se pojavi v kakšni družbi.

Lipan je imel zelo dobre in zavedne starše. Oče Janez je dočakal visoko starost 91 let, mati Lucija pa 86 let. Vestno je poslušal njih nauke in jih ohranil globoko v srcu. Bog mu je podaril sijajen spomin. Ko nam pripoveduje o čem pa pravi: „ja, to so mi povedali oče.“ Njegove vede segajo več kot sto let nazaj, tudi za časa svojega življenja nam ve veliko povedati. Dobra knjiga je bila in je še danes njegov najboljši prijatelj.

Lipan je zelo veren in zaveden človek, čeravno je bil naperjen vihar sovraštva in hudobije, posebno ob času nacizma tudi njemu, se je zvesto držal besed, ki jih pravi v eni svojih pesmi Josip Cimperman:

Kjer slovenski mili rod
zemljo orje, mirno hod',
tam mi zibka prvočasna
tekla je, tam dom je moj.

Lipana vidimo povsod, kjerkoli je kaj storiti ali pomagati. Zvesto služi naši farni cerkvi, je cerkveni ključar in mežnar in pomaga našemu fajmoštru, kjerkoli je potrebno. Čeravno je zob modernega časa zahteval smrt Petrnjakovega doma, živi danes naš Lipan vesel in zdrav na novem, lepem domu, katerega je sin Mihej pozidal pred nekaj leti. Tudi on in njegova žena sta veliko pripomogla do tega.

Želimo našemu jubilaru — osemdeset letnemu mladeniču — da bi dočakal leta svojega očeta in še več, bil zdrav in vesel med nami in da bi nam še večkrat zapel kakšno fantovsko — pri nas že davno pozabljeno pesem.

Mesec januar je bil v našem kraju zelo razgiban. V vseh okrajih stare občine Pliberk in prejšnje občine Bistrica so se vršili sestanki za sestankom. Sestavljali so se krajevni odbori kot priprava za skupno zborovanje Pliberčanov in Bistričanov, ki je bilo sklicano za 14. 1. 1973 pri Brezniku v Pliberku. Tega zborovanja se je udeležilo nad 80 občanov, kar dokazuje živo zanimanje za delo v naši bodoči občini. Seje so se tudi udeležili vsi občinski odborniki, ki so med leti 1970 in 1973 soodločali o ukrepih oziroma delu v občinah Pliberk in Bistrica. Med drugimi zaslužnimi rojaki je gospod Štefan Trampuš pozdravil namestnika okrajnega glavarja, DR. PAVLA APOVNIKA, g. ekonomskega svetnika in podžupana MIRKA KUMRA, pred nedavnim zopet ozdravelega g. živinozdravnika DR. MARKA DUMPELNIKA in številne goste in bodoče soobčane iz Bistrice in Šmihela pod vodstvom g. STANKA VAUTIJA.

ZASTOPNIK NSKS POROČAL:

Klub slovenskih študentov na Dunaju

V petek, dne 26. januarja, je tajnik NS dipl. iur. Filip W a r a s c h podal slovenskim študentom na Dunaju stališče Narodnega sveta do trenutno aktualnih vprašanj koroških Slovencev. Vnaprej je povedal, da so zakoni, ki jih nudi avstrijska deželna in državna oblast slovenski manjšini skrajno nepopolni in kompromisni, da kažejo samo oportunitetizem obeh vlad in nepripravljenost za resno reševanje nacionalnega problema (n. pr. zakon o dvojezičnem šolstvu, pravica slov. jezika pred sodišče, dvojezični napisi).

Podobno je govoril o komisiji za reševanje narodnega vprašanja, da le ta v tem svojem sestavu ne more vršiti funkcije, ki bi jo morala. Da je „prezident“ vindišarjev dr. Valentin Einspieler zastopan v komisiji kot poslanec ljudske stranke, je gola preteveza. Ne da se namreč ločiti njegove frakcije od osebe. Kritiziral je tudi, da v tej komisiji, kjer gre za slovenski narodni problem, nudijo Slovencem samo dva sedeža in ne dajo pravice sodelovanja priznanim slovenskim strokovnjakom na tem področju. Rekel je, da zastopniki slovenskih organizacij pod takšnimi pogoji nikakor niso in ne bodo pripravljeni sodelovati. Ljudje, kot dr. Einspieler, ki samo lahko zaviralno vplivajo na delovanje komisije, ne smejo imeti prostora v njej.

Dne 20. jan. t. l. je v celovški bolnišnici umrl znani narodnjak in pevec Lipej. Zaslužil je, da se ga spomnimo v našem listu, katerega je vedno rad prebiral.

Njegovi starši so prišli iz okolice Slovenj Gradca in kupili pod Bregami ob Dravi majhen mlin. Mleli so tam za okoliške kmete, obdelovali nekaj polja in prevažali potnike s čolnom preko Drave. Tam so potekala otroška leta našega pokojnika.

Kot mladenič je stopil v uk za mlinarja. Učil se je pri Kilnu na Bistrici. Ta hiša je od nekdaj narodno zavedna, oče je bil občinski odbornik, mati pa zavzeta kulturna delavka pri prosvetnem društvu v Šmihelu. Tudi Lipej se je vključil v prosvetno dejavnost. Izposojeval si je slovenske knjige iz društvene knjižnice, sodeloval pri pevskem zboru v cerkvi in v prosveti in postal eden najboljših igralcev šmihelskega odra. Bil je med prvimi uprizoritelj Miklove Zale, sodeloval je pri gostovanjih igralcev pri sosednjih društvih in pel z zbori tudi v zamejstvu.

Po živahni diskusiji je prišlo do soglasnega sklepa, da bomo pri tokratnih volitvah — 25. marca 1973 — nastopali pod ENOTNO LISTO (EL) Bistričani in Pliberčani. To ime liste ustreza, ker je naša lista res izraz enotnosti v vsakem oziru. Kandidati ENOTNE LISTE so izbrani tako, da so v njej zastopani vsi poklici in vsi stanovi, zastopani so tudi vsi kraji naše skupne občine. Poudarjeno je bilo tudi dejstvo, da je treba sestaviti ENOTNO LISTO nadstrankarsko, kar je bilo po izjavah govornikov upoštevano in pozitivno ocenjeno.

Za konec še kratek povzetek iz kandidatne liste: Štefan Trampuš, Stanko Vauti, Ignac Domej, Jožef Partl, Mirko Kert, Mirko Kumer ml., Valentina Kušej, Herman Čik, Franc Trap, Jožko Koncilja, Luka Borovčnik, dr. Marko Dumpelnik. Celotno listo kandidatov bomo objavili drugič.

Mirko Kert

Nadalje je še govoril o programu Narodnega sveta koroških Slovencev za bodoče občinske volitve marca t. l. in izrazil upanje, da bodo v tem primeru povsod podpisali samostojne slovenske liste brez ozira na ideološko linijo mandatarjev. Dejal je, da so do sedaj postavili v vsaj petih občinah nove slovenske liste. Kar se tiče naslednjih deželnozborskih volitev, je poudaril, da bo NSKS nastopil s samostojno slovensko listo in da je realna možnost, da bodo tudi uspeli. V vseh krajih ljudje odobravajo ta samostojen nastop Slovencev v deželnem zboru.

O sedanjih situaciji na Koroškem je dejal, da je sicer mirno, to pa samo zaradi tega, ker ni več dvojezičnih napisov. V primeru ponovne postavitve „tabel“ tudi z raznimi državnimi barvami, pa je prepričan, da se bo kaj podobnega kot lansko leto jeseni ponovilo.

O izjavah avstrijskega zunanjega ministra Kirchschlägerja k jesenski eskalaciji protislovenske gonje pa pravi, da so golo izzivanje koroških Slovencev, ker ta na zunanaj hoče zaščititi „demokracijo“ avstrijske vlade v tem, da bagatelizira dejansko stanje na Koroškem.

Referatu je sledila živahna diskusija (mного polemike), ki se je zavlekla pozno v noč. Bertl Wuttej

Umrli je Lipej Žagar

Služba v mlinu je bila za njegovo zdravje škodljiva, zato je premenjal poklic. Delal je v opekarni, na polju in v žganjarni pri Metnicu. Med vojno so ga prisilno zaposlili zopet v nekem mlinu v Velikovcu. Njegovo mater in sestro pa so poslali v izseljenstvo.

Po končani vojni se je vrnil na Blato in se poročil z Liziko Šumah. Posvetil se je javnemu delu, postal podžupan obnovljene občine Blato in stopil v občinsko službo. Bilo je težko takrat, ko je bilo vse na karte in nakaznice, denar je zgubljal veljavo, kmetje so morali prisilno oddajati pridelke. Lipej se je vedno potegnil za ljudi, ki so bili v stiski; pa čeravno to komu ni bilo po volji. Vedno je zagovarjal pravico ponižanih in razžaljenih. Njegov veliki vzornik mu je bil vsa leta Ivan Cankar.

Ker za svoja prizadevanja pri takratnih občinskih politikih ni našel razumevanja, je zapustil to službo in preselil h gradbeništvu. Delal je na Velikem Kleku (Großgrocknerju), pri gradnji elektrarn v Kazazah, v Rožu in drugod. Pred petimi leti je šel v pokoj in se ves posvetil slovenski kulturi ob branju naše literature in poslušanju slovenskih radijskih oddaj. Imel je naročeno Mladje, Tovariša in naše domače liste. Bil je član potujoče knjižnice v Pliberku. Posnemal je slovenske oddaje in pesmi na kasete.

Zahrbtna bolezen je prekinila mirno življenje upokojenca. Zadnje leto je veliko trpel. Iskal je pomoči na Dunaju in v Celovcu, kjer je previden s tolažili vere v bolnišnici umrl.

Dragi Lipej! Živel si po geslu velikega Cankarja: Mati, domovina, Bog! Tvoja zvestoba do matere, do domovine, nam bodi vzor! Pri Bogu pa prejmi plačilo za tvoje delo in prijaznost do soljudi! Tvoji vrstniki in znanci ti bomo ohranili blag spomin!

M. K.

Objava Slovenske gimnazije

ZVEZNA GIMNAZIJA ZA SLOVENCE SPOROČA:

- Po posebnem odloku Zveznega ministrstva za pouk in umetnost naj prijavijo starši svoje otroke, ki jih želijo dati v šolskem letu 1973/74 na gimnazijo, takoj po končanem prvem semestru tega šolskega leta, tj. od 10. 2. 1973 do najkasneje 28. 2. 1973, ravnateljstvu Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu. Ob prijavi za sprejem je treba predložiti ravnateljstvu spričevalo prvega semestra 4. razreda ljudske šole, rojstni list in dokaz avstrijskega državljanstva.
- Pravočasno prijavljeni učenci, ki bodo ob koncu šolskega leta 1972/73 po oceni ljudskošolske konference sposobni za vstop v prvo vrsto glavne šole (ERSTER KLASSENZUG), bodo sprejeti na gimnazijo brez sprejemnega izpita.
- Prijavljeni učenci, ki ne bi dosegli tako dobre ocene, bodo morali delati sprejemni izpit, pri katerem bo izpitna komisija gimnazije presodila sposobnost učenca, bo treba otroka ponovno prijaviti v prvi polovici junija 1973. Sprejemni izpiti bodo en teden pred koncem šolskega leta.
- Konec maja 1973 bo vodstvo ljudske šole javilo gimnaziji učni uspeh vseh učencev, ki so se prijavili za vstop v gimnazijo. Nato bo ravnateljstvo gimnazije pravočasno obvestilo starše o sprejemu učenca oz. o potrebi prijave k sprejemnemu izpitu.
- Zakasnele prijave bodo v izjemnih primerih še možne s posebnim dovoljenjem Deželnega šolskega sveta. Zato opozarja ravnateljstvo vse starše še posebej, naj ne zamudijo zgoraj navedenega roka za prijavo.
- Za vstop v višje razrede je potreben poseben razgovor z ravnateljem. Prijave za sprejem v gimnazijo lahko opravite osebno v šolski pisarni ali pa se obrnete pismeno na naslov: Zvezna gimnazija za Slovence v Celovcu, 9020 Klagenfurt, Lerchenfeldstraße 22.

Ravnateljstvo

Dijaška Marijina kongregacija v Celovcu vabi vse prijatelje dijaške mladine na

PROSLAVO SV. JANEZA BOSKA

ki bo v torek, 13. februarja 1973, ob 19. uri v Marijanišču v Celovcu.

Sporod: Kratka akademija ter igra v šestih dejanjih „Deško mesto“.

Slovensko prosvetno društvo „Edinost“ v Pliberku vabi na

JAVNO DISKUSIJO

v četrtek, 15. februarja 1973, ob 20. uri v dvorani gostilne Rösslwirt v Pliberku.

Diskusijska tema: Narodna enakopravnost na Koroškem.

Diskutirajo: deželni poslanec Josef Guttenbrunner, dr. Franci Zwitter, dr. Reginald Vosperek, Rudolf Kores.

Vodja diskusije: vladni svetnik dr. Pavle Apovnik.

K številni udeležbi vabi društveni odbor.

Vabilo na

P U S T O V A N J E

ki bo v nedeljo, dne 11. februarja 1973, v Globasnici pri Šoštarju.

Igrajo „Veseli Rožani“ („Die fidelen Rosentaler“) pod vodstvom Hanzija Ogrisa. Začetek ob 8. uri zvečer.

Vsi prisrčno vabljeni

Slovensko planinsko društvo v Celovcu vabi vse člane in prijatelje na

PREDAVANJE Z BARVNIMI DIAPOZITIVI

v nedeljo, 11. februarja 1973, ob 19.30 pri Miklavžu v Bilčovsu. Predavatelj Toni Vlentinič nas bo seznanil z lepotami planinskega sveta in drugimi motivi.

Prijatelji planin in barvne fotografije pri srčno vabljeni.

O d b o r

Vljudno Vas vabimo na

ples Slovenske gimnazije

Prireditve bo v petek, 28. februarja 1973, s pričetkom ob pol osmih zvečer v Kolpingovi dvorani (Kolpinghaus) v Celovcu.

Za razvedrilo in ples bosta igrala narodno-zabavni ansambel „PO-SKOČNI ROŽANI“ („Die Fidenen Rosentaler“) in zabavni ansambel „BENDŽO-5“ iz Ljubljane. Vmes pa bodo vložili maturantov.

Določene vstopnine nimamo; ker pa je celotna prireditve povezana z velikimi stroški in je dobiček namenjen maturitetnim potrebam, Vas prosimo za nekaj finančne podpore.

Maturanti — Združenje staršev — Ravnateljstvo

Sinodalna predloga postala veljavna

Sinodalna predloga o sožitju Slovencev in Nemcev v koroški Cerkvi je s potrditvijo škofa dr. Jožefa Köstnerja postala za škofijo obvezna. — Tajništvo škofijske sinode pa je izdalo tozadevno dokumentacijo, ki vsebuje predlogo v obeh jezikih ter dodatni dokumentacijski material, tako poročanje k predlogi, komentar ter izvlečke iz generalne debate.

Predaja te dokumentacije pa je bila povod za tiskovno konferenco, na kateri so se postavili generalni vikar dr. Kirchner kot zastopnik škofa, poročevalca k predlogi dr. Valentin Inzko in dr. Ernst Waldstein ter tajnik sinode kanonik Weiß zastopnikom koroškega časopisja.

V svojih uvodnih besedah je generalni vikar dr. Franz Kirchner omenil, da je predloga o sožitju bila tista, o kateri so največ diskutirali, katero so pričakovali z največjo napetostjo in ki je bila deležna tudi raznih groženj, katero so zaradi jesenskih dogodkov hoteli celo črtati s sinode, in ki je bila po njeni odobritvi povod, da so zapeli Te Deum.

Opozoril je, da tudi izvincerkveni krogi priznavajo tehtnost predloge. Tako sta bila

dr. Inzko in dr. Waldstein izrecno povabljeni na „Mestne pogovore“, kjer sta se mogla tudi javiti k besedi.

Dr. Valentin Inzko je tudi naglasil, da bosta on in dr. Waldstein na željo avstrijske zvezne vlade sodelovala v komisiji za rešitev vprašanj manjšinskega prava. Dr. Inzko je — bolj simbolično — pozdravil zastopnike slovenskega tiska tudi v njih materinščini.

Sledila je zelo živahna diskusija. Dr. Inzko je odgovoril na vprašanje, s kakšnim konceptom nameravata oba zastopnika katoliške Cerkve iti v komisijo, da bosta svoja stališča koordinirala, svoja mnenja pa tudi med delom komisije usklajevala. Dr. Inzko: „Zelo me veseli, da imava z dr. Waldsteinom le en glas. V tem dejstvu vidim povišano vrednost svojega mandata.“ — Kaj vidi kot poglavitno nalogo v komisiji? — „Nuditi njej izkušnje, ki sem jih mogel dobiti ob sinodi, da bi znal premostiti kritične situacije.“

V nadaljni debati je poudaril dr. Inzko, da imata obe osrednji organizaciji koroških Slovencev glede komisije jasno stališče. Poudaril je, da v komisiji nima legitimacije

govoriti kot predstavnik slovenskih organizacij, pač pa smatra mandat Cerkve za širšega, kot pa kake organizacije, „ker zastopava vse katoličane dežele.“

Glede dvomov, katerim je izpostavljen novi škofijski zakon, je odgovoril dr. Waldstein, da bodo taki vedno obstojali, „pač pa smo že mogli napraviti mostove, katere nihče ne bi smatral za možne.“ — Ni pa šel v konkretnosti. Enako je dr. Inzko na vprašanje zastopnika NT, ali bo v smislu enakopravnosti možno dobiti krstni list tudi v slovenščini ali v obeh jezikih, bolj neobvezno odgovoril, „da bo spričo slovenskega dušnopastirskega urada v prihodnosti gotovo možno, dobiti dvojezične dokumente.“

Pričujoči sinodalni dokument bo uresničljiv le v stalnem dialogu, v stalnem zblizanju. Uresničljiv bo le pri ljudeh, ki se tega dialoga udeležijo. Kaj pa z gosposvetskim župnikom, ki je šel mimo teh forumov in svoje kritike objavljaj po listih, ki so vse prej ko katoliške? „Škof se je distanciral od njega, podvzel razne poskuse, da bi ta problem rešil, ali...“ generalni vikar je neboljeno skomigal z rameni, dr. Inzko pa citiral pismo, v katerem odgovarja škof glede Mucherja: „To je križ, ki ga moram nositi.“

Koroška javnost ter še posebej koroški Slovenci so pričakovali ta zakon s posebno pozornostjo. Njegova uresničitev pa bo terjala obilo potrpljenja, in trajen dialog. Pri vsem tem pa mora naša pozornost iti tudi v to smer, da prilagajanje željam drugega ne bo privedlo do pojavov jezikovne asimilacije. — Takšni pojavi gotovo ne bi odgovarjali duhu sinodalne predloge, sedaj škofijskega zakona.

florijan sablatschan

Dom v Tinjah vabi na

tečaj in srečanje lovcev

Program:

- Dipl. inž. **Pepi Maurer:** „Ustvarjenje lovskih gojitvenih skupnosti“ — „Razširitev jelenjadi in srnjadi“
- Ž. m. l. **Ciril Demšar:** „Odprta knjiga narave in njena čuda“
- Strokovni film
- Lovska večerja z zabavnim programom.

Začetek: v nedeljo, 18. febr., ob 14.15.
Zaključek: v nedeljo, 18. 2., ob 23.50.

Izredni sestanek

h kateremu Vas vabijo slovenski učitelji

Govori:

Primarij psihiatrične bolnišnice v Begunjah **dr. Jurij Zalokar** o „nekaj pogledih na psihologijo raznarodovanja“.

Začetek: 14. februarja 1973, ob 14. uri.

Strokovni tečaj za duhovnike in veroučitelje

„FILM V VEROUKU“

Referent:

Ga. **Mirjana Borčič**, ravnateljica oddelka za filmsko vzgojo v Pionirskem domu, Ljubljana; asistent za film in komunikacijska sredstva pri KDO

g. **Marko Jernej**.

Začetek: 12. februarja 1973, ob 9. uri.
Zaključek: 12. febr. 1973, ob 16. uri.

KATOLIŠKO PROSVETNO DRUŠTVO V ŠMIHELU PRI PLIBERKU

vabi vse prijatelje odrske umetnosti na Finžgarjevo dramo

Naša kri

Režija: Stanko Vavti

Prireditve bo v nedeljo, 18. februarja 1973, ob 14.30 v farni dvorani v Š m i h e l u.

Rojaki prisrčno vabljeni!

Motita Slovenca red in mir v brnškem lokal?

Brnca. Bilo je taisti dan, ko sva bila z bratom Lojzetom namenjena v Beljak. Ko se peljeva skozi Brnco, me brat povabi na kavo in kakor vrag hoče, sva se res drznila iti.

Govorila sva, pila kavo in se končno lotila šahovskega dvoboja. Igrala sva fanatično slovensko. Ljudje so prihajali in odhajali — lokal pa je majhen in vsak vsakogar vidi in čuje. Zaglobljen v šah, sem zaslišal tako kot intermezzo nekaj o šahovskih mojstrih in druge visokoduhovne stvari o nekem pretepu. Končno se je začel monolog o volitvah, o SPÖ, o ÖVP in višek izjav — o Slovencih. „Die Slowenen gehn allan, ... diese Orschlöcher“ — pretreslo me je, kratek molk — „Wer wohl die größeren Orschlöcher sind?“ sem stavil v diskuzijo.

Petsto kosmatih, zadel sem v osje gnezdo pravičnosti, olike, humanizma in najiskrenejše tolerance. Prišlo je nad naju kot slap in skoraj sem se začel zavedati, da sem v istem trenutku zlorabil demokracijo, izdal domovino. Da vam rečem, smel sem čevkniti tu pa tam vmes, na splošno pa sem bil deležen najnovejših in najmodernejših ter najboljektivnejših izjav, ki jih je začasno možno slišati na lepem Koroškem („našem lepem Koroškem“ se ne upam reči, ker bi

bilo že sumljivo, kaj le s tem menim — vzrok glej pod „Prastrah“).

Podam vam dobesedno: „De solln ume faszwinden, zum Tito, da Loiblpoß is schneefrei, kennts glei forn, eine in an Sock und iba die Grenz, olle zom, de kearn sich niedergmocht, i red fließend deitsch, wo lebts denn, kennts nit die Gesetze ochtn, seits jo do, nit durt, man muaß sich fign, seits noch z jung ihr zwa (on kakih 40 let), muaßt noch drei Jahr in die Schul gehn, seits zwenig in die Schul gongn, bis dos fastehn werts, wos Demokratie, geh hin zum Tito, der wert da schon zagn, wos Demokratie is, a Sozialist konnst meinetwegen a seint, bin schon älter wie du, ume kearst, ... wos zwa Sprochn, mir werst nix dazöln, wor olles schon do, homa olles schon hinter uns“ — tudō znam — vstal sem, vzel plašč in sedel v avto. Brat je še nekoliko časa „debatiral“. Rekel mu je, da če nas bodo zares kdaj gnali čez mejo, da bo najbrž šel z nami...

Tako je govoril „ugleden“ demokrat iz nekega podjetja na Brnci.

Če pomislim na iskrene besede, zdaj ko pišem, z distanco se me poloti **prastrah pred samim seboj**.

Anton Gallob, Žužalče

So gospodinjske šole dekletom danes sploh še potrebne?

Najzanesljivejši odgovor na to vprašanje nam dajo gotovo lahko učenke, ki to šolo obiskujejo.

Na naših kmetijsko-gospodinjskih šolah v Št. Jakobu in v Št. Rupertu končujejo s prvim semestrom. Čas obračuna za preteklo štiri mesece in čas načrtov, kako bi s pridom najbolje izrabile čas, ki jim je še na razpolago.

Ob tej priliki je Kristina Malovrh med drugim napisala: Gospodinjske šole imajo namen, duhovno in strokovno pripraviti dekleta na zakonsko življenje.

O, ta ljubezen! Že v višjih razredih osnovne šole nam je mešala glave! Koliko naukov je šlo mimo naših ušes, ko so se naše misli mudile pri izvoljenih naših mladostne zaljubljenosti. Nezrele, kot smo bile, pač nismo mogle še doumeti, da je za srečen zakon potrebno mnogo več, kot zaljubljeno pogledati izvoljenca svojega srca in mu napisati zaljubljeno pismo! V gospodinjski šoli so se nam odprle oči. Zdaj, ko smo že štiri mesece tu, šele spoznavamo, kaj vse bi nam manjkalo za življenje, če bi nam ne bila dana priložnost za obisk te šole.

V osnovni šoli smo si pridobile splošno izobrazbo. Kuhanje in vsa ostala številna gospodinjska opravila pa so nam ostala španska vas. Praviijo, da je bilo to nekdanje drugače. Dekleta so se kuhanja in gospodinjskih del menda naučila ob materah. Nam to ni bilo mogoče, malo zato, ker šola danes od mladine več zahteva, malo zato, ker so naše matere preveč zaposlene.

Zato se mi zdi prava sreča, da obstojajo gospodinjske šole. Tu skušamo pridobiti to, za kar nas je prikrajšal današnji način življenja. Kako srečna so dekleta, ki lahko obiskujejo enoletno gospodinjsko šolo že kot deveto šolsko leto!

V resnici mi je žal za vsako dekle, ki nima možnosti, da bi pred poroko obiskala gospodinjsko šolo. Najbolje bi bilo, da bi bila taka šola za vsa dekleta obvezna, kot je za fante obvezna vojaščina.

Tako Kristina Malovrh.

Božena Arh pa je med drugim pribila: Tudi, če bi bila lipov štor, bi si v gospodinjski šoli pridobila spretnosti in znanje, ki ti je potrebno za prijetno urejeno življenje v zakonu.

Št. Jakob, 29. 1. 1973.

KRŠČANSKA KULTURNA ZVEZA V CELOVCU

prireja v nedeljo, 25. februarja 1973, ob pol treh popoldne v Domu glasbe v Celovcu

KONCERT

mešanega pevskega zbora
Jakoba Petelina-Gallusa

S p o r e d :

I. „USTOLIČENJE KARANTANSKEGA KNEZA“

kantata za soli in mešani zbor s spremljavo trobil — besedilo: **Zdravko Novak (Lovro Kaselj)** — glasba: **dr. France Cigan**.

Solisti: **Janez Kampuš** — bariton (kosez, škof Modest)
Aleks Schuster — bas (kosez, kmet-ustoličevalec)
dr. Janko Zerzer — bas (kosez, sodnik)
Knez: Polde Cvelj — Kronist: **Janko Tolmajer**
Spremljava: kvartet trobil

II. „KOROŠKA V PESMI IN BESEDI“

Dirigent: **Jožko Kovačič**

Vstopnice v predprodaji pri krajevnih prosvetnih društvih, pri zastopnikih Farne mladine in v pisarni Krščanske kulturne zveze v Celovcu, telefon 72 4 83.

LEDINCE

Po novem letu je bila premeščena iz sednje ljudske šole Šmiklavž ob Dravi na našo šolo v Ledince gospa **E l a R e s m a n**, roj. Galob. Od svoje poroke je sicer že stanovala v Ledincih, tako da jo že poznamo kot vzorno učiteljico in ugledno mater treh otročičev. Želimo ji veliko uspeha in veselja na novem službenem mestu.

ROŽEK

V starosti 44 let je umrl po dolgem trpljenju na neozdravljivi bolezni Mihi **M a r k o v i č**, p. d. Brancejev. Pokopali smo ga na farnem pokopališču v Rožeku. Pogrebne svečanosti je opravil duhovni svetnik g. **N i k o M a r k t l**.

Rajni zapušča mater in sestro. (Brancejev) vim se je svojčas rodil slovenski akademski slikar **Peter Markovič** — 1866—1923.)

Zimska olimpiada 1976 v Innsbrucku

Mednarodni olimpijski komite, sestoječ iz osmih članov, je v nedeljo v švicarskem mestu Lausanni s 7 proti 1 glasu določil **Innsbruck** kot prireditelja zimskih olimpijskih iger leta 1976. **Innsbruck** je po dvanajstih letih ponovno torišče zimske olimpiade.

RADIO CELOVEC

NEDELJA, 11. 2.: 7.10 Duhovni nagovor — Po vaši želji. — **PONEDELJEK, 12. 2.: 13.45 Informacije** — Zborovska glasba. — **TOREK, 13. 2.: 9.30 Land an der Drau** — Dežela ob Dravi. — 13.45 Informacije — Šport od tu in tam — Za krmilom. — **SREDA, 14. 2.: 13.45 Informacije** — Literarna panorama. — **ČETRTEK, 15. 2.: 13.45 Informacije** — Prof. **Ciril Cvetko**: Razvoj slovenske glasbe (8.). — **PETEK, 16. 2.: 13.45 Informacije** — Jaz pojdem pa v ravno polje — 2. — **SOBOTA, 17. 2.: 9.00 Od pesmi do pesmi** — od srca do

Franz Klammer — nova zvezda avstrijskega smučanja

V St. Antonu je bilo prejšnjo soboto slavnostno razporejen: tisoči navijačev, mnogi s transparenti, zastavami in najrazličnejšimi ropot proizvajajočimi pripomočki, razdeljeni v dva tabora — ob progi in tudi v lepo urejenem ciljnem prostoru. Švica proti Avstriji, to je bil veliki dvoboj na osemindesetem smuku moških za Arlberg-Kandahar, ki je bil tokrat na progi Kapall in je veljal za svetovni pokal.

Potem ko je bilo že vsem tesnobno zaradi megle, je kasneje le posijalo sonce in smuk je lahko minil v odličnih vremenskih prilikah, čeprav je bila prog za tekmovalce z višjimi štartnimi številkami že precej razrita. Tudi padcev je bilo tokrat precej. Med nesrečneži je bil tudi eden izmed največjih favoritov, vodilni v tekmovanju za svetovni pokal, Švicar Collombin.

Švicar Bernhard Russi, s številko 4, je na 3900 m dolgi progi z višinsko razliko 1020 m in 34 vrati zmagal prepričljivo, Russi je bil namreč tudi olimpijski zmagovalci v Sapporu in hkrati svetovni prvak v smuku.

Njegov končni izid je bil hkrati nov rekord proge, ki ga je doslej držal domačin Karl Schranz.

Imeniten drugi in s tem znova tudi najboljši Avstrijec je postal Korošec **Franz Klammer**, doma iz Fresacha v Dravski dolini, ki je, kot je znano, že v Kitzbühlu s četrtem mestom v smuku (prav tako najboljši Avstrijec) obrnil vso pozornost športne javnosti nase. V intervjuju je dejal: „Odlično mi je šlo danes, zlasti pa sem vesel, da sem se svetovnemu prvaku približal, predvsem v drugem delu proge, ker to potrjuje ugotovitev, da sem kondicijsko zares dobro pripravljen.“

Rezultati: 1. Bernhard Russi (Švica), 2. Franz Klammer (Avstrija), 3. Roux (Švica), 4. Cochran (ZDA), 5. David Zwilling (Avstrija) itd.

V SLALOMU ZMAGA GUSTAVA THÖNIA

Avstrijski smučarji so v nedeljo vozili ofenzivno, to je bilo tudi vzrok, da so bili večinoma izločeni. Zmagal je Gustav Thöni, 2. je bil Nemec Christian Neureuther, 3. Francoz Henri Duvillard, 4. Jean-Noel Augert, 5. je bil šele prvi Avstrijec David Zwilling itd.

PRÖLLOVA NIZA ZMAGO NA ZMAGO

Tekma rekordov za avstrijske smučarke je bila v četrtek, 1. februarja, v Schrunsu, kjer so tekmovalce ženske v smuku, kajti samo tako lahko imenujem tisti smuk žensk za svetovni pokal. Petindvajseta zmaga Annemarie Pröll za svetovni pokal doslej, njen sedmi zaporedoma dobljeni smuk letošnje zimske sezone: pet prvih mest za Avstrijo, osem rdeče-belo-rdečih med prvo desetorico. Vse to so dosežki, kakršnih v zgodovini alpskega smučanja še ni bilo.

Avstrijski obrazi sijajo. Ne kažejo nasmejane lica le tekmovalke, vodstvo reprezentance in novinarji. Vsa Avstrija je presenečena tega uspeha svojih smučark. To je bil dan zares velikega slavlja. V središču pozornosti je bila seveda Annemarie Pröll. Še ne 20-letna smučarka, ki je tudi številka 13 ni mogla ogroziti zmage. Smučarka, ki ji sedaj v smuku ni kos nobena tekmičica.

Serija, ki se je začela z veleslalomsko zmago na Pohorju 1971, je Pröllova že pripeljala do 25. prvega mesta za svetovni pokal.

V splošnem slavu Avstrijk, so tuje udeležence skoraj izginile. Med prvo desetorico sta se vrnili na šesto mesto le Francozinja Rouvier, na deveto pa Švicarka Zurbriggen. Olimpijska zmagovalka v Sapporu, Švicarka Nadigova je bila šele enajsta (res, da je nastopila šele prvič po težki poškodbi).

SLALOM ZA NEMKO

To, kar 22-letni Nemki Rozi Mittermaier (ZRN) ni uspelo že nekajkrat, se ji je nazadnje posrečilo v Schrunsu pretekli petek v slalomu za „zlato ključ Montafona“. Potem ko je že večkrat vodila po prvem spustu slaloma, ji je tokrat vendarle uspelo ohraniti najvišje mesto tudi po drugem. Rozi Mittermaierjeva je tako še povečala vodstvo v slalomu za svetovni pokal, v skupni uvrstitvi pa se je povzpela na 3. mesto. Druga je bila Francozinja Emonet, 3. pa Puig (Španija).

Velja še omeniti, da so Avstrijke kljub slavju dan poprej (četrtek) v smuku, v slalomu znova zaostale za pričakovanji. S 7. mestom je bila še najboljša Drexlova, ki si je tako priborila zmago v kombinaciji (kot pred dvema letoma). Pröllova je v drugem spustu padla in bila tako izločena.

IZ FILMSKEGA SVETA:

Film „Oklopnica Potemkin“

V ponedeljek smo v avstrijski televiziji videli znameniti ruski film slavnega režiserja Sergeja Eisensteina „Oklopnica Potemkin“. O režiserju Eisensteinu so krožila v svetu nasprotujoča si mnenja: prijazna in neugodna; zlasti je veliko negativnega o njem vedel povedati Upton Sinclair, ki je z Eisensteinom mnogo sodeloval v Ameriki.

Režiser Sergej Eisenstein pa je s tem delom brezdvoma napravil filmsko zgodovino. Ko je leta 1958 117 filmskih zgodovinarjev iz 26 dežel izbralo dvanajst najboljših filmov vseh časov, so postavili Eisensteinov film „Oklopnica Potemkin“ (s sto glasovi) na prvo mesto.

Z drznimi posnetki in političnim patosom

je Eisenstein leta 1925 dvajset let pred tem upornim mornarjem iz Odese postavil neminljiv spomenik. Vobče je film „Oklopnica Potemkin“ najboljšo delo tega ruskega umetnika.

Prvi Eisensteinovi filmi so zelo pomembni. V njih se prepletata dve nasprotni si misli: **ideologija stare Rusije za časa vladanja carov in nova ideologija, ki je rodila komunistično revolucijo. Prav s tem mojstrskim združevanjem je Eisenstein uspel na platnu prikazati nastajanje oblasti delavskega razreda.**

Film, ki ni imel tonske spremljave, je prikaz ruske revolucije, in sicer življenje posadke na „Oklopnici Potemkinu“ in vstajo, ki je nastala na njej.

Film o sovjetskem vohunu Levu Maneviču

V Sovjetski zvezi so končali film, ki nosi naslov „Zemlja, poštno ležeče“. Gre za film, ki bo prikazal življenje, velikanske uspehe, napore in tudi najvišjo žrtev enega izmed najvidnejših sovjetskih vohunov, Leva Maneviča, ki je umrl prav v dneh, ko so bili kronani z uspehom velikanski napori in neverjetne žrtve v borbi proti nacizmu.

Lev Manevič, ki je bil po poreklu Belorus, se je udeležil že državljanske vojne. Nato je dokončal dve vojni akademiji in si nabral izredno kulturo, hkrati pa je tekoče govoril

šest tujih jezikov, spoznal se na umetnost, na tehniko, celo na trgovino in kot takšen je deloval v glavnem v tujini, kot vodja mreže sovjetskih vohunov. Nekaj časa je bil „avstrijski trgovec“ in odlično posloval pod imenom Konrada Körtnerja. Film, ki govori o njem, se začne v začetku 30. let, ko pride Lev Manevič v zahodno Evropo, da razprede svojo mrežo.

Med vojno pa so ga nacisti vendarle odkrili in ga strpali v koncentracijsko taborišče, kjer je umrl prav v dneh osvoboditve.

Zadnja pravda

Spisal J. S. Baar, iz češčine prevedel V. Hybášek 38

Tak je bil v bistvu jedrnat govor gospoda državnega pravdnika. Govoril ga je rezko, odločno in je učinkoval.

Toda že je vstal zagovornik. S čelom obrnjen proti poroti je govoril sicer z usti k njej, toda z besedo je meril kakor s puščico na gospoda pravdnika. „Slavna gospoda,“ je nagovoril z zanosom in laskavostjo poroto, in že so se mu sipale iz ust besede in stavki kakor voda skozi odprtino v jezcu.

„Bog pomagaj, ta ima namazanega,“ si je mislil Adam na svojem prostoru. Zopet je sedel in počival. Sedaj so ga pustili pri miru. Nihče ga že ne vprašuje več in on se je prepustil svojim mislim. Tako je preslišal začetek zagovornikovega govora, zlasti po vsebini mu je ostal neznan. Šele tedaj, ko se je zagovornik razvnel, zvišal glas, jačil in pojema z glasom, mahal z roko, je poslušnil tudi Adam.

„Moj varovanec je nedolžen,“ je slišal Adam. — Kar poskočil bi bil in zavpil: „Nikar mu ne verjemite, zvoditi vas hoče ta možic! Jaz sem kriv —“ Toda molčal je in pozorno je sledil govorniku. Ta je nadaljeval: „Nedolžen zato, ker je ravnal v nujni samoobrambi in v nezvesti. Imel je najboljšo voljo živeti v miru, ljubezni in pokoju, toda dolgih petnajst let je bil neprenehoma dražen, ščuvan, razburjan, in to bi omajalo živčni ustroj, ogrozilo duševni mir in spravilo iz ravnovesja vsakega človeka. Spoštovani gospodje porotniki! Vaša zvoneča imena so mi porok, da ste dušeslovci. Zamislite se torej v duševni položaj obtoženčev, kakor nam ga je sam tu v preprostih besedah opisal, in priznati boste morali, da je ravnal pod

popolnoma nenavadnimi dojimi in vplivi. Bil je pijan.“

„Kaj sem bil?“ je skočil Adam s svoje klopi.

„Bodite mirni,“ ga je opomnil takoj gospod predsednik; „če želite, vam dam besedo, ko skonča gospod zagovornik.“

„Da, pijan je bil,“ je ponovil drzno Adamu v obraz zagovornik in razlagal: „Moti se, kdor misli, da se je mogoče opiti samo s pivom, vinom ali žganjem. Moreš se upijati tudi z žalostjo, kakor z radostjo, s sovraštvom in ljubeznijo. Skratka: kakor upijaniš z alkoholom telo, moreš upijati z vsakim občutkom dušo. Z dobrim občutkom se duša navduši, s slabim pa razvname v strasti. Moj varovanec je ponudil roko k spravi, pa lastni brat ga je zavrnil, pahnil od sebe. Povejte mi, slavna gospoda, kako bi vam bilo pri srcu po taki žalitvi? Strašen val bolesti bi gotovo poplaval tudi vašo notranjost, preslana žalitev bi tudi vas pekla, strastno sovraštvo bi zaplamlotelo tudi v vaši duši. In ta preprosti kmet ni toliko omikan kot vi, slavna gospoda, pameten človek ne bo zahteval od njega, da bi imel v danem slučaju toliko mirne razsodnosti, da bi obvladal svoje razburjenje. Ravnal ni po razumu, marveč samo po nagonu. Bil je kakor hipnotiziran, po višji sili, moči in volji k uboju prisiljen, da, bil je v stanju popolne nerazsodnosti, ko je dvignil lopato in udaril — ne po svojem bratu, marveč po svojem glavnem sovražniku...“

Ravnal je v nujni samoobrambi. Kaj ni bilo tudi njegovo življenje v nevarnosti? Mogoče bi en sam trenutek zadostoval, da bi se bil list obrnil in moj varovanec bi bil mrtev in na njegovem mestu bi sedel oni, zaradi katerega ga sodite. Tudi črv, slavna gospoda, tudi črv se brani. Ko bi kdo dvignil na vas lopato, ali bi se mu mogoče ne postavili v bran?

Tako torej, slavna porota in slavni sodniki, mislim, da nihče ne sme smatrati tega preprostega moža za navadnega zločinca ali celo, kakor ga slikata obtožnica in gošpod državni pravdnik, za zavrtnega morilca. Vaš čut vam gotovo pravi, da je moj varovanec dober človek. Velece-

njeni gospodje, ne dajte se po nikomur motiti in odgovorite na vprašanje — je-li kriv uboja — enoglasno z „ne“. S tem boste storili dobro delo, dokazali boste, da ste zbor prosvitljenih mož, da stojite nad mrtvimi, brezčutnimi paragrafi, da ne sodite le dejanja, ampak tudi njegove vzroke. Juste iudicate! Pravično sodite in obtoženec mora biti oproščen. In s tem končam.“

Porota ni niti dihnila. Sveto resnico govori ta zagovornik! In kako ostro zna vse opredeliti, vse lepo razbrati, razložiti in pojasniti. Res, tič vam je to, čisto je izrezal Adama. V resnici, nedolžen človek je in ne zločinec!...

Znova se je dvignil, da odgovori, gospod državni pravdnik. Kar je res, je res. Tudi on ima dobro namazan jeziček in ostro nabrušen.

„Enkrat za vselej naj bi že prestalo, in se ne bi begali porotniki z nedokazanimi teorijami in zagonetnimi izrazi,“ je rekel razdraženo, „in naj se ne budi sočutje in vpliva na čustvo, kakor dela gospod zagovornik, ko gre vendar za tak grozen zločin. Obtoženec je po zdravniškem mnenju docela pameten človek, je torej pri zavesti in zato tudi odgovoren za svoja dejanja. Ohranite si, gospodje, vsi trezno, mirno razsodnost. Ne dajte se voditi sočutju, marveč pravici, resnici in pravičnosti. Imenujmo vse s pravim imenom. Obtoženec je ubil, je torej ubijalec in njegov zločin je uboj. Slavna zgodovina češkega naroda je s krvavimi črkami zaznamovala podoben zločin. Na cerkvenem pragu sv. Kozme in Damijana v Stari Boleslavi je bil ubit sv. Vavclav po lastnem bratu, in zgodovina je tega brata obsodila že s tem, da ga je imenovala „okrutnega“. Tudi obtoženec Adam Porazil je po svoji lastni izpovedi izvršil svoj čin na preračunjen način. Izbral si je za to ravno dan bratovega rodu, praznik sv. Martina. Počakal je meglenega dne, da bi bil skrit ljudskim očem, šel je za njim na travnik sredi gozda in tako trdovraten je celo, da svojega dejanja ne obžaluje in sam priznava, da bi morda brata še enkrat ubil, če bi živel. Ogroža torej vobče človeško družbo, in vi, gospodje, kot sodniki iz ljudstva, imate dolžnost

Trdna volja rodi uspeh

Dr. Francia je bil predsednik in diktator republike Paraguay. To južnoameriško državo je vladal popolnoma po svoje do leta 1837.

Tujcem je vstop v državo prepovedal. Blago uvažati ali izvažati ni dovolil. Sam je bil vse: odvetnik, duhovnik, matematik in še mnogo drugega.

Mož je menda zato menil, da morajo tudi drugi ljudje vse vedeti in znati. Zanimal se je za vse, tudi za malenkosti. Posebno se je briga za uniformiranje in opremo svojih vojakov.

Pehota je potrebovala nove torbice za patrone. Da bi jih naročil v evropskih tvornicah, o tem ni niti razmišljal, saj je to naprotovalo njegovemu sistemu.

Omisli si je vzorec lepo izdelane angleške torbice.

Poklical je edinega sedlarja, ki je tedaj živel v njegovem, takrat še majhnem glavnem mestu Assumpcionu. Pokazal mu je vzorec in dejal:

„Mojster Diego Ramirez! Nekaj tisoč takih torbic mi morate napraviti! To storite kolikor mogoče hitro! Dobro vam jih bom plačal.“

Stari sedlar je v zadregi odkimal z glavo in preplašen odvrnil:

„Vaša milost naj mi odpusti! Ne morem! Takega dela ne znam izvršiti. Sem pač samo reven sedlar-krpač.“

„Kdo bi v mestu sploh znal delati take torbe?“

„Nihče, vaša milost! Verujte mi! Takih torbic ne zna delati nihče v Paraguayu!“

„Oporekam! To ni težko! Prvi boljši čevljar jih zna delati! Toda njegovo zmožnost je treba prav vzbuditi in razviti! Vi mojster Diego ste pa stari osel! Izginite!“

Ramirez je bil vesel, da je tako poceni odnesel zdravo kožo.

Francia je poklical stražo in ukazal:

„Takoj mi privedite prvega boljšega čevljarja!“

Stražnika sta odhitela. Na vogalu prve ulice je stanoval siromašen čevljar. Mladi mož se je pred kratkim srečno poročil. Imenoval se je Jacinto Gomez.

Stražnika sta vstopila pri njem:

„Hej, mojster! Takoj morate z nama!“

„Kam?“

„K predsedniku!“

„K njegovi milosti? Kaj naj to pomeni? Za kaj gre?“

„Za patronske torbice.“

„To mi je uganka.“

„... ki vam jo bo rešil predsednik. Hitite! Mudi se!“

„Saj vidite, da sem v delovni obleki! Preobleči se moram!“

„Ni treba! Pojdite z nama, kakršni ste!“

Gomez je moral iti oblečen, kakor je vstal s svojega trinožnika. Ko so prišli v preprosto hišo predsednika, ki v palači niti ni maral biti, je takoj sprejel čevljarja. Vprašal ga je:

„Kako se pišete?“

„Jacinto Gomez.“

„Vi ste čevljar?“

„Da, vaša milost.“

„Oglejte si to torbico za patrone! Potrebujem jih več tisoč. Vi mi jih morate narediti ali pa drugi vaši pomočniki pod vašim vodstvom.“

„Eksclenca! To ni moje rokodelstvo! Škornje, čevlje, copate, vse to znam napraviti, ker sem se tega učil. Toda torbic za patrone žal —“

„Mislim si, da jih mora znati delati vsak čevljar, ki ima količkaj soli v glavi!“

„Nemogoče, vaša milost!“

„Hej! Straža!“

Dva vojaka sta vstopila.

„Vzemite tega svojeglavca medse in ga odvedita v zapor. Tam naj sedi ob vodi in kruhu dotlej, da se bo naučil izdelovati take torbice!“

Čevljar je prosil bled od strahu:

G. S.:

Pokvarjen stotak

Imam prijatelja trgovca. Že večkrat me je vabil na svoj dom. Poznava se še od otroških let. Kasneje sva tudi v šoli skupaj trgala hlače.

Vendar nisem tega prijatelja nikoli obiskal. Vedno sem se izgovarjal. On rad postreže, njegovi soprogi se pa zdi vsega škoda. Varčnost je sicer lepa čednost, toda vedno ni umestna, zlasti še, če živi človek s prijateljem v trgovskih stikih, kakor sva živela midva.

Zadnjič sem potreboval neko malenkost. Skočil sem v trgovino svojega prijatelja. Ni ga bilo v lokal. Pač pa mi je postregla njegova žena. Pozdravila sva se kakor stara znanca.

Kupil sem, kar sem nameraval, in izročil gospe tisočak.

„Usmilite se me!“

„Ven z njim!“

Straža je čevljarja odvedla. V zaporu je dobil mizico, trinožnik, usnje in vse čevljarско orodje.

Vztrajno se je lotil dela v zatohli ječi.

Prva torbica se mu je izjalovila. Ko jo je stražnik prinesel predsedniku, jo je ta vrgel ob tla in zarentačil.

Druga torbica je bila že mnogo boljša. Ko jo je predsednik pogledal, se je nasmehnil. Vendar je še ni odobril.

In naposled je prinesel ječar tretjo torbico. Predsednik se je je kar razveselil. Bila je mojstrsko delo. Komaj se je ločila od vzorca.

Doktor Francia je bil zadovoljen. Ukazal je straži, da je privedla mladega, talentiranega mojstra. Smehljaje se mu je rekel:

„Moj dragi Gomez! Dobro ste se izučili, kar sem že naprej vedel. Zdaj vam bo treba samo še pravih pomočnikov in dosti usnja, pa postanete moj dobavitelj za patronske torbice! To vam bo pač koristilo!“

Jacinto je po prestatnem trpljenju mahoma zazrl sonce sreče, ki mu je sijalo nasproti. Poklonil se je in vprašal:

„Morda mi bo vaša milost zaupala tudi dobavo čevljev za armado?“

„Da, tudi te mi boste dobavljali, moj dragi Gomez! Kar domov pojdite! Ostalo vam že sporočim.“

Mojster je odšel vesel domov, kjer ga je radostno sprejela njegova mlada žena.

Predsednik ga je odslej zelo čislal. Gomez je postal vojaški dobavitelj. Nekdanji skromni in neznatni čevljar je bil kasneje vpliven in bogat mož.

Videl sem, da se je nekaj obotavljala okoli blagajne in mi ni takoj vrnila drobiža. Vendar nisem pregledal denarja, kar bi bil pač moral storiti. Pa sem si mislil, da bi s tem pokazal gospe svoje nezaupanje, če pregledam in preštejem drobiž.

Dal sem ga v denarnico in se poslovil.

Tisti popoldan sem hotel kupiti na trgu nekaj sadja.

Odprl sem denarnico, da bi vzela iz nje stotak. Imel sem skupaj zložene vse stotake, ki sem jih dobil v trgovini svojega prijatelja.

Zdaj sem jih mimogrede pregledal. Takoj sem opazil, da je eden ves raztrgan. Kos, ki je manjkal, je nadomeščala pisemska znamka.

Šcuro izgnanca . . .

Donebne železobetonske stene
in v njih široke oči steklene
za belimi čeli
s potrato svileni in zlato
v slepečem sijaju obločnic, lestencev,
podobnem zemskemu raj, —
nizko spodaj pa jaz,
živi drobci Slovencev
v Srebrni deželi
s culo izgnanca,
v beraških rokah,
brez prijatelja, znanca,
z okleščenim ponosom
strmeč v ta donebni
brezosebno osebni obraz.
Tačas
ujela so moja ušesa,
kako je nekdo
pred mojim nosom
s trdo rokó
pred ta ohola nebesa
zapahnil jekleni zapah...

Bogdan Budnik

Vedel sem, da stotaka ne bom mogel oddati. Vendar sem ga ponudil drugemu trgovcu. Pogledal je denar in mene:

»Oprostite! Takega denarja ne morem vzeti! Nesite ga v banko, da ga zamenjajo!«

Odšel sem. Nisem šel v banko, temveč v trgovino svojega prijatelja. On in žena sta bila v trgovini. Pozdravil sem in rekel:

»Gospa! En stotak, ki ste mi ga dali, sem prinesel nazaj. Nihče ga ne sprejme.«

Zardela je. Molče ga je vzela.

Prijatelj se je nasmehnil:

»A tale desetak? Žena! Kako je vendar zašel med ostali denar? Opozoril sem te že nanj!«

Gospa mi je izročila drug stotak in me neprijazno pogledala.

Vzel sem ga. Hitro sem se poslovil in odšel.

Odslej je minilo že nekaj let. Mnogo blaga sem potreboval. Toda nisem ga več kupil pri svojem prijatelju.

Stotak res ni visok znesek, toda vsakega groša je škoda. In pa — zakaj naj jaz trpim škodo, če je nisem zakrivil?

Oče sinu: »Govoril sem s tvojim profesorjem in mi je rekel, da je izgubil vsako upanje, da bi te kaj naučil.«

Sin: »On močno pretirava. Ni tako neumen, kot se hoče kazati.«

braniti javno varnost. Jasnejši kot beli dan se mi torej zdi, da je vaša dolžnost, odgovoriti na dano vprašanje z enoglasnim „da“.

„Lej, lej,“ si je mislila porota, „tudi gospod državni pravdnik ima prav.“

Njihova vest je omahovala, njihovo mnenje je bilo zopet zmedeno. Pa še ni konca. Glej, zagovornik se je dvignil. Dupliko bo imel. Čujmo, kaj poreče! Aha, tožitelja zavrača, da je psihologija veda in ne teorija, da so porotniki cvet ljudstva, omikanci, izobraženci in da jim znanstveni izrazi niso uganke. On — zagovornik — ne dovoli, da bi kdo žalil slavno poroto. Porotniki prikimavajo goreče z glavami, ljubo jim je to, kakor če bi jih božal po plešastih glavah; in sedaj šele je pokazal advokat, kaj zna. To vam je govor! Glas njegov doni in buči, oči se mu svetijo, ko kliče: „Moj varovanec je abnormalen človek. Kdaj ste le čuli, da obtoženec sam sebe obtožuje, sam sebe obremenjuje? Po dolgem preiskovalnem zaporu je izmučen, izročiti bi ga morali psihiatru v opazovanje, sploh imam s tehničnimi razlogi podprto sumnjo, da uboja niti izvršil ni. Pripisuje si krivdo le zato, da si povzroči boleost, kakor se bičajo flagelanti za slast. V usodnem trenutku, nekoliko korakov od kraja, kjer se je izvršil uboj — krajevo situacijo nam je naslikal spoštovani gospod Hausner, ki sedi v vaši sredi, velenjeni gospodje porotniki, in kateri je obdolženčev rojak, — v kritičnem trenutku, pravim, je morala iti in je tudi šla priča Pernuška; malo v stran je iskal gobe gospod Kratki, gotovo resnicoljuben mož, in glej! Nihče ni ničesar videl ne slišal. Ubili je odšel na travnik zgodaj jutraj, moj varovanec je šel v cerkev in potem šele v gozd. Ne dokazuje nam svojega alibi, čeprav bi ga morebiti mogel, lopata ni nikakršen dokaz, ker izvira rana prav lahko tudi od mrtvečeve lopate. Gospodje! Spoštovani gospodje! Zaklinjam vas, ne obtežujte si vesti s krivično sodbo. Kdo vé, kaj se je godilo tam v gozdnem kotu za sivega, meglene dne! Direktnih svedokov ni, moj varovanec je abnormalen, njegovih izjav ne gre tehtati. Pomnite, da vam človekoljubnost vелеva, rajši izpustiti

na svobodo deset krivih, kakor da zakrivite en sam sodnijski umor. Mrtvega ne oživite več s svojo razsodbo, toda drugo življenje lahko uničite. To imejte pred očmi in sodite, kakor vam vелеva vaša čista vest.“

Adam je ves zmeden. Povodenj besed ga je navdala le z začudenjem, čemu se moža pravzaprav pričkata.

„Obtoženec, ali hočete tudi vi kaj navesti v svojo obrambo?“

Ne, nič drugega ne želi Adam, kot da bi bilo že kmalu končano in bi se mogel vrniti v svojo tiho celico, preden ga odpeljejo na vislice.

Porota je odšla na posveto vanje. Duri so zaprli za seboj in pred vrata so postavili stražo.

Kaj pa to? Ta dva gospoda, ki sta zavoljo Adama skakala drug v drugega kot dva petelina, se prijetno zabavata, smejeta in pripovedujeta nekaj veselega.

Gospod Pražak je vstal od mize in stopil k Adamu.

„Ste že veseli, da bo kmalu končano, kaj?“

„Vesel, zelo vesel,“ je prikimal Adam z glavo.

„Mislim, da se bo dobro končalo.“

„Nečesa bi vas prosil, ker sva si stara znanca,“ je rekel naglo Adam; glas se mu je pri tem tresel in oči so zatrepetale.

„Kaj pa?“

„Če mi morete izposlovati pri teh gospodih, da ne bi pisali domov moji ženi in da bi gospod Hausner ničesar ne omenil, dokler me ne obesijo, dokler ne bom pokopan!“

„Kaj pa mislite, da vas bodo obesili?“ se je smejal gospod Pražak Adamu v obraz.

„Seveda mislim, pa tudi bom.“

„Šema, jaz pa mislim, da se vrnete takoj z gospodom Hausnerjem domov.“

„In kaj naj bi tam delal?“

„Oral, sejal, kosil, sušil seno, hodil v gozd.“

Predsednikov zvonček se je oglašil. Vsak je hitel na svoje mesto. Porota se je vrnila. Čuj, gospod Hausner čita sklep porotnikov: „Na dano vprašanje je odgovorila porota z vsemi glasovi: ne.“

Po dvorani se je razleglo ploskanje.

„Obtoženeec Adam Porazil,“ je poprijel hitro in z vidnim veseljem predsednik za besedo, „temeljem izreka porote ste oproščeni.“

„Kako oproščen?“ — Adam ne razume.

„Porota vas je oprostila. Takoj se lahko vrnete domov.“ In že se zgrinjajo za gospodom nadgozdarjem Hausnerjem porotniki, stresajo Adamu roko in mu čestitajo. Tudi gospod Pražak mu pravi: „Tak vidite, da se je vse dobro izteklo.“ Tudi zagovornik je pristopil samozavestno, pokonci, ponosno:

„Ste li zadovoljni z menoj, Porazil? Smo srečno vse porazili — kaj ne?“

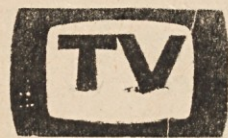
„Martin je mrtev —“ pravi z votlim glasom Adam. „Kako morem jaz ostati pri življenju — tega mi ne dá zdrava pamet. Kam me pošiljate? Domov v Klenči? Ali me hočete tako kaznovati? Da bi vsak otrok kazal s prstom: „Ta-le je ubil svojega brata!“ Ljudem moram iti izpred oči, da jim pridem tudi iz misli. Doma bodo gospodarili bolje brez mene kakor z menoj. Ne potrebujejo me! Kam naj se obrnem? Kam naj skrijem svojo nesrečno glavo? Pustite me, da vsaj v ječi umrem!“ Sklenil je roke in zaplakal krčevito, obupno. — — — Stari jetniški duhovnik iz reda plzenjskih očetov frančiškanov mu je položil naglo roko na rame in rekel: „Pa pojdite tačas k nam!“ In kakor ovčico je odvedel Adama.

*

Za leto dni o sv. Janezu je šla Dodlička z otroki v Prago na božjo pot. S cenejšim vlakom je odšla iz Domažlic in na postaji jo je čakal oče iz reda sv. Frančiška, božjega siromaka. Odvedel jo je v samostan, kjer je služil Adam kot vrtnar in cerkovnik.

To vedo v Klenči in pravijo: „Prav je, da se pokori. Ni prav storil, da je ubil brata; Manco naj bi bil pa že prej; ne bilo bi mu treba pokore.“

Konec

tedenski program

LJUBLJANSKA TELEVIZIJA

SOBOTA, 10. 2.: 9.35 TV v šoli — 16.30 Košarka Lokomotiva: Železničar — 18.00 Obzorik — 18.15 Kraljevič in berač — 18.45 Filmska burleska — 19.10 Mozaik — 19.15 Humoristična oddaja — 19.45 Risanka — 20.00 TV dnevnik — 20.25 TV barometer — 20.35 Arsene Lupin — 21.25 Köln: Evropsko prvenstvo v umetnostnem drsanju — tekmovalna ženska — 23.00 TV kaži-pot — 23.20 Poročila.

NEDELJA, 11. 2.: 8.55 Mestece Peyton — 9.45 Kmetijska oddaja — 10.30 Mozaik — 10.35 Po domače z dobrimi znanci — 11.00 Otroška matineja — 11.50 Poročila — 11.55 TV kaži-pot — 12.55 St. Moritz: Smuk za moške — 14.00 Ljudje in zemlja — 15.00 Köln: Evropsko prvenstvo v umetnostnem drsanju — 17.45 Za konec tedna — 18.00 Poročila — 18.05 Velika balonska dogodivščina, barvni film — 18.55 Gonja — 19.45 Risanka — 20.00 TV dnevnik — 20.30 TV barometer — 20.35 Šoferji — 21.30 Jugoslovanski jazz danes — 21.45 Športni pregled — 22.15 Poročila — 22.20 Košarka Radnički : Crvena zvezda.

PONEDELJEK, 12. 2.: 9.35 TV v šoli — 10.30 Angleščina — 10.45 Nemščina — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 14.45 TV v šoli — ponovitev — 15.40 Angleščina — ponovitev — 15.55 Nemščina — ponovitev — 16.10 Osnove splošne izobrazbe — 16.45 Madžarski TV pregled — 17.45 Zvonček palček — II. del — 18.10 Risanka — 18.15 Obzorik — 18.30 Gvajana, dežela voda — 18.55 Mozaik — 19.00 Mladi za mlade — 19.45 Risanka — 20.00 TV dnevnik — 20.25 TV barometer — 20.30 Z. Dirnbach: Harmonika — 21.35 Po sledeh napredka — 22.25 Poročila.

TOREK, 13. 2.: 9.35 TV v šoli — 10.40 Družina — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 14.45 TV v šoli — ponovitev — 15.35 Ruščina — ponovitev — 15.55 TV vrtec — 16.10 Osnove splošne izobrazbe — 16.40 Madžarski TV pregled — 17.45 Deklica z vžigalicami — 18.00 Risanka — 18.15 Obzorik — 18.30 Melodije za vse čase: G. Gershin — 19.00 Mozaik — 19.05 Prehrana dojenčkov: Prednosti dojenja — 19.25 S kamero po svetu: Ameriška Ljubljana danes — 19.45 Risanka — 20.00 TV dnevnik — 20.25 TV barometer — 20.35 Diagonale — 21.25 Svetovni klasiki: Stoletje kirurgije — 22.15 Poročila.

SREDA, 14. 2.: 8.20 TV v šoli — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 16.05 Madžarski TV pregled — 17.15 Mačkon in njegov trop — 17.40 Obzorik — 17.55 Košarka Crvena zvezda : Simmenthal — 19.30 Kratek film — 19.45 Risanka — 20.00 TV dnevnik — 20.25 TV barometer — 20.30 Kosilo v Travi — 21.05 Nogomet Škotska : Anglija — 23.35 Poročila.

ČETRTEK, 15. 2.: 9.35 TV v šoli — 10.30 Angleščina — 10.45 Nemščina — 11.00 Francoščina — 14.45 TV v šoli — ponovitev — 15.40 Angleščina — ponovitev — 15.55 Nemščina — ponovitev — 16.10 Francoščina — ponovitev — 16.45 Madžarski TV pregled — 17.45 P. Golia: „Jurček“ — 18.15 Obzorik — 18.30 Družina Jehu — 18.55 Poljudno znanstveni film — 19.45 Risanka — 20.00 TV dnevnik — 20.25 Kam in kako na oddih — 20.40 Četrtekovi razgledi — 21.30 Na valovih Mure — 22.00 Balet — 22.30 Poročila.

PETEK, 16. 2.: 9.30 TV v šoli — 11.00 Angleščina — 14.40 TV v šoli — 16.10 Angleščina — 16.50 Madžarski TV pregled — 17.45 Pilot in letalo — 18.15 Obzorik — 18.30 Profesor Baltazar — 18.40 Vzgojni problemi — 18.50 Pet minut za boljši jezik — 18.55 Mozaik — 19.00 400 let slovenske glasbe: Dane Škerl — 19.45 Risanka — 20.00 TV dnevnik — 20.25 TV barometer — 20.30 Iz zakladnice svetovne književnosti — A. Moravia: Rimljani — 22.05 XXI. stoletje, barvni film — 22.30 Poročila.

SOBOTA, 17. 2.: 9.35 TV v šoli — 11.00 TV v šoli — 15.45 Državno prvenstvo v alpskem smu-

čanju — posnetek iz Mavrova — 16.30 Košarka Olimpija : Radnički — 18.00 Obzorik — 18.15 Maroška — 18.45 Filmska burleska — 19.10 Mozaik — 19.15 Humoristična oddaja — 19.45 Risanka — 20.00 TV dnevnik — 20.25 TV barometer — 20.30 Lice ob licu — 21.20 Na poti k zvezdam — 21.45 Arsene Lupin — 77.35 TV kaži-pot — 22.55 Poročila — ... Državno prvenstvo v alpskem smučanju.

AVSTRIJSKA TELEVIZIJA

1. PROGRAM

PETEK, 9. 2.: 10.00 Televizija v šoli: Gost pri Tomažu Bernhardu — 10.30 Delo je molitev — 11.00 Program za delavce: Klub seniorjev — 12.55 Smučanje za svetovni pokal iz St. Moritza: smuk za ženske — 18.00 Orientacija — 18.25 Cirkus Habakuk, lahko noč za najmlajše — 18.30 Očarljiva ženi: „Dvojni Toni“ — 19.00 Avstrija v sliki — 19.20 ORF danes — 19.30 Čas v sliki in kultura — 21.06 Šport — 20.15 Zgodilo se je pojutrišnjem (1. nadaljevanje): „Čudna veja“ — 21.10 Teror nad oblaki — 22.10 Čas v sliki — nočna izdaja — 22.15 Črni panter iz Ratane, pustolovski film v eksotični pokrajini Tajske.

SOBOTA, 10. 2.: 15.30 Domači koncert — 16.30 Za otroke od 5. leta naprej: Hišica — 16.55 Za otroke od 7. leta naprej: Ploščica — ploščica — hokej na ledu v risarskem triku — 16.55 Za otroke od 11. leta dalje: Moj prijatelj Flika: „Obisk iz mesta“ — 17.40 Za družino: Prepo-vedana vrata — 18.25 Zgodba za lahko noč — 18.30 Kultura — posebno — 18.55 Dober večer s Heinzem Conradom s soboto zvečer — 19.20 ORF danes — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Glasba, glasba, glasba — 21.35

OBJAVA

Dekleta, ki bi si rade za šolsko leto 1973/74 zagotovile prostor na enoletni gospodinjstvi šoli šolskih sester v Št. Jakobu v Rožu, naj se prijavijo od 12.—28. februarja. Prijave so možne ustne ali pismene pri vodstvu šole:

Enoletna gospodinjstva šola šolskih sester, 9184 Št. Jakob.

ZA TISKOVNI SKLAD STA DAROVALA:

Anton Vidmar, Nemčija 178.— šil.
Kati Wolte, Celovec 20.— šil.

ISKRENA HVALA!

Šport — 22.05 Čas v sliki — nočna izdaja — 22.10 „Vroči tlak“, ameriški gangsterski film.

NEDELJA, 11. 2.: 12.55 Smuk moških; za smučarski svetovni pokal v St. Moritzu — 16.30 Za otroke od 5. leta dalje: Razbojnik Rumzeis: „Knežji spomenik“, risarski film — 16.40 Za otroke od 6. leta dalje: Toby in Tobias; 11. pustolovščina: „Stari plašč“ — 17.10 Za družino — 17.55 Zgodba za lahko noč — 18.00 Veselje ob glasbi — 18.30 Kdo ve več? — 19.30 Čas v sliki — 19.40 Šport — 20.10 Kristjan v času — 20.15 Amouren, komedija Noela Cowarda — 22.05 Šport — Čas v sliki — nočna izdaja.

PONEDELJEK, 12. 2.: 18.00 Željezo na Gradščanskem — 18.25 Cirkus Habakuk — 18.30 Stan Laurel in Oliver Hardy — 18.55 Gospodarstvo od blizu — 19.00 Avstrija v sliki — 19.20 ORF danes — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.06 Šport — 20.15 Ljudje z ranča Shilloh — 21.20 Šola za starše: Prenesete kritiko — 21.30 Šport — 22.30 Čas v sliki — nočna izdaja — 22.35 Managerstvo.

TOREK, 13. 2.: 18.00 Walter in Connie: Tečaj angleškega jezika z dr. Walterjem Fanglom —

18.25 Cirkus Habakuk — 18.30 Raji živali — današnji živalski vrt — 19.00 Avstrija z Južno Tirolsko — 19.20 ORF danes — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.06 Šport — 20.15 Kaj sem? Oddaja z Robertom Lembkejem — 21.05 Aktualnosti iz filmskega sveta — 21.55 Čas v sliki — nočna izdaja.

SREDA, 14. 2.: 10.00 Televizija v šoli: Zlato — 10.30 Instrumenti tehnike: Laser — 11.00 Program za delavce: Črni panter iz Ratane — 12.30 Šport — 16.30 Za otroke od 6. leta naprej: predstava lutkovnega gledališča Elly Kneitschel — 17.10 Za otroke od 11. leta naprej: Mali športni ABC — 17.35 Moj prijatelj Flika: Nesreča — 18.00 Francoščina s profesorjem Georgom Creuxom — 18.25 Cirkus Habakuk, lahko noč za najmlajše — 18.30 Tri deklice in trije dečki — 19.00 Avstrija v sliki — 19.20 ORF danes — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.06 Šport — 20.15 Charlie Rivel, portret clovna — 21.05 Pravzaprav me je bilo strah. Zgodba nenavadnega junaka — 22.35 Čas v sliki — nočna izdaja.

ČETRTEK, 15. 2.: 10.00 Televizija v šoli: Kaj je čas? — 10.30 Gornjeavstrijski deželni muzej — 11.00 Uporabna fizika: Rezonanca — 11.30 Ameriško življenje in literatura — 12.00 Tvoj red — 12.30 Managerstvo — 18.00 Italijanščina s profesorjem Titom S. Vilarjem — 18.25 Cirkus Habakuk, lahko noč za najmlajše — 18.30 Šport — 19.00 Avstrija v sliki — 19.20 ORF danes — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.06 Šport — 20.15 Moj dragi Robinzon — film o deklici in dečku in otroku — 21.40 Šepetanje v stanovanju (3. nadaljevanje): „Teror strokovnjaka“ — 21.50 Čas v sliki — nočna izdaja — 21.55 Nobelova nagrada za literaturo.

PETEK, 16. 2.: 10.00 Televizija v šoli: Božja služba — 10.30 Moliere — 11.00 Program za delavce: Moj dragi Robinzon — 18.00 Zeleni svet: Števila, fakti, perspektive. Nalezljive bolezni živali — 18.25 Cirkus Habakuk — lahko noč za najmlajše — 18.30 Očarljiva ženi: Dvojni Toni II — 19.00 Avstrija v sliki — 19.20 ORF danes — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.06 Šport — 20.15 Uradni spisi XY-nerešeni — 21.20 Diskusija ORF — 22.20 Čas v sliki — nočna izdaja — 22.25 Strelski praznik Tatisa, veseli film.

SOBOTA, 17. 2.: 15.30 Domači koncert — 16.30 Za otroke od 5. leta dalje: Pošiljka z miško — 16.55 Poklic — aktualno — sekač betona — 17.00 Naš prijetni dom: Dragi gost — 17.25 Klub seniorjev — 18.25 Zgodba za lahko noč — 18.30 Kultura posebno — 18.55 Dober večer s Heinzem Conradom — 19.20 ORF danes — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Osem in osem: kviz s Hansom Hulenkampffom in kandidati iz petih dežel — 22.05 Šport — 22.35 Čas v sliki — nočna izdaja: Maščevalec.

2. PROGRAM

ČETRTEK, 8. 2.: 18.30 Mesto dela zgodovino — 19.00 Impulzi — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.00 Evropsko prvenstvo v umetnem drsanju na ledu za moške: prenos iz Kölna.

PETEK, 9. 2.: 18.30 Zvok po človeški roki — 19.00 Aljaska — 19.30 Čas v sliki in kultura — 20.00 Spotoma ob koncu tedna — 20.05 Evropsko prvenstvo v umetnem drsanju na ledu plesnih parov; prenos iz Kölna.

SOBOTA, 10. 2.: 16.10 Boj z zmajem, bavarska šaloigra — 17.40 Forsyte Saga — 18.30 Bos v parku — „Naročen na okvare“ — 18.55 Glasbena poročila. Veselje ob glasbi — Alexander Jenner — 19.30 Čas v sliki — 20.00 Evropsko prvenstvo v umetnem drsanju na ledu za ženske, prenos iz Kölna — 23.00 Čas v sliki.

NEDELJA, 11. 2.: 15.00 Umetnostno drsanje iz Kölna — 18.00 Tedenski magazin — 18.30 Pre-rezi — 19.30 Čas v sliki — 19.40 Kultura — 20.05

KMETJE POZOR!

Vsakovrstne kmetijske stroje
(Pöttinger, EPPEL, Reform, Kirchner, KMF, Regent, Feldherr, Hatzenbichler itd.) kupite sedaj

z zimskim popustom in
1 leto brez obresti

pri tvrdki

Adolf in Katarina
Krivograd

9143 Šmihel pri Pliberku
Telefon 0 42 35 - 34 1 97

Vprašanja kristjana — 20.10 Izobrazba — 20.15 Telefonski zakon Hansa Gerta Knebla — 21.00 75-letnica Bertolda Brechta — 22.30 Čas v sliki.

PONEDELJEK, 12. 2.: 18.30 Montafon — 19.00 Biologija za vse — 19.30 Čas v sliki — 20.00 ORF danes — 20.09 Izobrazba — 21.15 Delavnica filmske akademije — 21.45 Avstrija v sliki — 22.05 Čas v sliki in kultura.

TOREK, 13. 2.: 18.30 Tvoja država — 19.00 Izdajalski pulz — psihološki preizkusi — 20.00 ORF danes — 20.06 Šport — 20.09 Izobrazba — 20.15 Povratek vojaka Yokoja — 21.00 Nadzornik spalnega vagona, Herbert Asmodi in Heinricha Carleja — 21.55 Ponovitev: Avstrija v sliki z Južno Tirolsko — 22.15 Čas v sliki in kultura.

SREDA, 14. 2.: 18.30 Uporabna fizika: Rezonanca — 19.00 Managerstvo — 20.00 ORF danes — 20.09 Izobrazba — 20.15 Predrago sanjač — 21.50 Avstrija v sliki — 22.10 Čas v sliki in kultura.

Popravek

V zadnji številki NT (5, 1. 2. 1973) je tiskarski škrat povzročil dve napaki, ki docela obračata pravi smisel.

Na prvi strani (S temi krogi nikdar za isto mizo!) piše v tretjem odstavku četrtega stolpca: „Profesor Janko Messner pa je ... in vprašal je, kaj si bomo pustili Slovenci ... reči o ljudeh, ki pravijo, da so „schwebend.“ Pravilno se mora seveda glasiti „reči od ljudi“.

Na četrti strani (Dve važni obletnici) piše v četrtem odstavku: „Toda mnogi zločinci še živijo, ... , slikajo svoj rjavi strup.“ Pravilno se mora glasiti: „slikajo svoj rjavi strup.“

Prosimo bralce, naj oprostijo.

ČETRTEK, 15. 2.: 18.30 Mesto dela zgodovino: Bog med kralji in predsedniki — 19.00 Slik — 20.00 ORF danes — 20.09 Izobrazba — 20.15 Dalli, dalli — 21.30 Zgodbe, ki jih ne moremo razložiti: „Otrok na stopnicah“ — 22.00 Avstrija v sliki — 22.20 Čas v sliki in kultura.

PETEK, 16. 2.: 18.30 Zvok po človeški roki: „Klasična partitura“ — 19.00 Aljaska (3. nadaljevanje) — 20.00 Spotoma ob koncu tedna — 20.09 Izobrazba — 20.15 Tarzan in deklica sužnja — 21.25 Rak in stanica — 22.10 Avstrija v sliki — 22.30 Čas v sliki — 23.00 Orientacija.

SOBOTA, 17. 2.: 17.00 Pobožna Helena, filmska komedija po Wilhelmu Buschu — 18.30 Bos v parku — 18.55 Glasbena poročila. Veselje ob glasbi: Erich Kunz (bariton) ob spremljavi klavirja — 20.00 ORF danes — 20.09 Izobrazba — 20.15 Imenujem se Ervin in sem 17 let star; film Erika Unga — 21.30 Čas v sliki.

KAC že državni prvak v hokeju

Kot v prvi igri na innsbruških tleh, proti IEV, tako se je v soboto končalo tudi drugo srečanje (prav tako v innsbrucku) z 2:2 (1:1, 1:0, 0:1). Tekma je bila za KAC zelo težka in šele po Puschnigovi zaslugi so celovski hokejisti izenačili. Po izredni kombinaciji s Ciplakom, je zabil Puschnig rešilni gol tri minute pred koncem tekme.

Trener KAC Juri Gluhov: „Imeli smo možnosti, da bi dosegli več golov, a bilo je kot začarano.“

Viktor Ciplakov: „Najmanj pet golov bi morali zabiti v drugi tretjini. Pa nismo imeli sreče.“

Drugi rezultati:

HC Salzburg — WAT 4:5 (2:0, 1:2, 1:3)
ATSE Gradec — VEU Feldkirch 6:2
(1:1, 4:1, 1:0)

WEV — Kitzbühel 14:0 (5:0, 5:0, 4:0)

V torek zvečer si je KAC z zmago 5:2 nad Stadlaum praktično že zagotovil prvo mesto v avstrijskem državnem prvenstvu v hokeju na ledu. Ker imajo Celovčani boljše razliko v golih kot ATSE Gradec, jim tudi poraz z VEU iz Feldkircha ne bi mogel ogroziti prvega mesta.

MALI OGLAS

Hitro, lepo in lahko pletete s PASSAP-pletilnim strojem. Volna in pletilni aparati pri: **WOLL-BAR**, Klagenfurt — Celovec, nasproti kapucinske cerkve.

POHIŠTVO

kljub 16 odstotkov novega davka
ceneje in ugodneje

dobavi in na dom dostavi

Rutar - Center

A 9141 Dobrla vas — Eberndorf
Telefon 0 42 36 - 381